VAPAUS

ILMESTYY TIISTAINA JA TORSTAINA
PERUSTETTU 1917

CANADAN SUOMALAISTEN
TYÖVÄENLEHTI

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NO. 1076 — VAPAUS, 102 ELM STREET WEST, SUDBURY, ONTARIO

No. 59 — Vol. LV vuosikerta — Sudbury, Ont. — Tiistai, heinäk. 27 p. — Tuesday, July 27, 1971

USAn astronautit menossa kuuhun

Lähtö onnistui hyvin mutta katkaisijavika on antanut huolestumisen aihetta; Canadasta lisää apua I-Pakistaniin

Houston. — Apollo XV lähetettiin eilen suunnitelmien mukaan — kello 9.34 pitkälle matkalle Kuuhun. Jos kaikki menee hyvin ja suunnitelmien mukaan, Yhdysvaltain astronautit, eversti R. Scott ja everstiluutnantti James B. Irwin laskevat Kuun pinnalle perjantaina samalla kun majuri M. Worden kiertää komento-modulissa Kuuta ottaen kuvia Kuusta ja tehden tieteellistä tutkimustyötä havaintojensa perusteella. Kahdesta ensin mainitusta tulee Yhdysvaltain neljäs 2-miehinen ryhmä, mikä on laskenut Kuun pinnalle.

Astronauteilla on mukanaan $8 miljoonan hintalapulla varustettu, sähköllä toimiva auto — Rover — jolla he aikovat ajaa Kuussa eri pitkiä matkoja, kaikkiaan 22 mailia. Scott ja Irwin tulevat olemaan kaikkiaan noin 20 tuntia Kuun pinnalla.

Huolestuneisuutta aiheutti kuitenkin se kun heti matkan alkuvaiheessa kehittyi sähkölaitteisiin oikosulku. Lennon johtoportaasta ilmoitettiin, että jos tämä vika, minkä johdosta avaruusaluksessa tuli varoitusvalo päälle, on yhteyksissä polttoaineventtiilien kanssa, silloin on luovuttava Kuu-laskusta.

Yrittäessään saada selville missä vika on, lennon johto määräsi astronautit kääntämään katkaisijat pois instrumenttilaudalta. Kun tämä tehtiin niin varoitusvalo sammui, mutta eversti Scott tiedoitti, että kun hän koputti instrumenttilautaa, niin varoitusvalo tuli uudelleen päälle.

Vielä ei tiedetä mikä on oikosulun aiheuttanut jossakin katkaisijassa, mutta sen arvellaan johtuvan joko lankojen huonosta yhteydestä tai jostakin muusta. Lennon johto tutkii nyt keinoa miten lento ja lasku Kuuhun voidaan toteuttaa viallista katkaisijaa käyttämättä, jos vikaa tai sen kiertämiskeinoa ei löydetä, mahdollista on ettei Kuu-laskua voida tehdä.

Apollo XV lento Kuuhun kestää kolme päivää ja matkaa tulee tänä aikana tehdyksi 250,000 mailia. Päämääränsä saavutettua Apollo laskee matalalle radalle ja kiertää kuusi päivää Kuuta. Eversti Scott ja everstiluutnantti Irwin laskevat Falconiksi nimittämällään kuumodulilla Kuun pinnalle perjantaina kello 6.15 ip.

APOLLO-ASTRONAUTEILLA KULLAKIN $50,000 VAKUUTUS

New York. — Ennen Apollo XV kuumatkan alkua tiedoitettiin että kullakin kolmella astronautilla on $50,000 vakuutus — tapaturmien sekä sairastamistapauksien varalta tällä matkalla. Vakuutuksen on antanut Travelers Insurance Co. of Hartford tiedoittamatta kuitenkaan paljonko sellainen vakuutus maksaa.

CANADA LISÄÄ AVUSTUSTA

Ottawa. — Liittohallitus tulee miltei kaksinkertaistuttamaan Itä-Pakistanin pakolaisille luvatun hätätila-avustuksen määrän myöntämällä tähän rahastoon entisen summan lisäksi lähes $2 miljoonaa. Nämä itä-pakistanilaiset pakolaiset ovat Intiassa. Heitä sanotaan olevan 6—7 miljoonaa ja tuhansia pakolaisia tulee lisää joka päivä.

Ulkoministeri Mitchell Sharp sanoi, että nyt ilmoitetusta $2 miljoonan avustusmäärästä käytetään suurin osa rapsinsiemenien ja ruokaöljyjen ostoon ja nämä avustusmäärät lähetetään pakolaisille kansainvälisen avustusjärjestön ja YK:n palvelujärjestön välityksellä.

Lisätietoja Itä-Pakistanin pakolaisten avustamisesta voidaan antaa lähitulevaisuudessa, selitti mr Sharp.

Samalla kertaa mr Sharp tiedoitti, että liittohallitus on hyväksynyt päätöksen, minkä perusteella ostetaan $7 miljoonan arvosta vehnää ja lähetetään YK:n ruokaohjelman puitteissa Itä-Pakistaniin, missä pelätään laajakantoisen nälkätilanteen kehittymistä. Itä-Pakistanissa on noin 70,000,000 asukasta.

VOIMAKAS MAANJÄRISTYS

Rabaul, New Britain. — Voimakas maanjäristys, mitä pidetään maailmanlaajuisesti kaikkein voimakkaimpana vuodesta 1964 lähtien, nostatti eilen hyökyaaltoja, mitkä tuhosivat ja veivät mukanaan useita kyliä New Britainissa ja New Irelandissa. Tämä oli toinen suurempi maanjäristys tällä seudulla kahden viikon aikana. Se kesti noin kaksi minuuttia aiheuttaen laajakantoista tuhoa mainitulla kahdella saarella New Guinean itäpäässä.

USA suostunee kokoomushallituksen muodostamiseen Etelä-Vietnamissa

Tällaisen arvion esitti canadalainen veteraani-diplomaatti Ronning arvellen, että Kiina haluaa voimistuttaa NL-rajaansa

Ottawa. — Yhdysvaltain hallitus on voinut antaa ymmärtää, että se on valmiina Kiinan saamansa vierailukutsun vastineeksi hyväksymään kokoomushallituksen muodostamisen Etelä-Vietnamissa, sanoi canadalainen Kiinan kysymysten asiantuntija, 76-vuotias Chester Ronning lauantaina antamassa televisiohaastattelun yhteydessä. Kiinan asioita tunteva ja Kiinan kieltä puhuva Ronnin tuli pois Kiinasta v. 1951.

Mr Ronning sanoi olevansa varma siitä ettei mitään myönnytyksiä tehty ennen presidentti Nixonin neuvonantajan Henry Kissingerin Peking-vierailua (hei näk. 9—11 p). Mr Kissingerilla oli salaisia neuvotteluja Kiinan pääministeri Chou En-lain kanssa Pekingissa. Sen jälkeen presidentti Nixon tiedoitti, että hän menee vierailulle Kiinaan ennen tulevaa toukokuuta.

Televisiohaastattelun yhteydessä mr Ronning sanoi, että "myönnytys, minkä Yhdysvallat tulee ehkä tekemään, voi olla se mistä ei ole Pariisissa tähän mennessä neuvoteltu — kokoomushallituksen muodostaminen.

"Yhdysvaltain presidentti ja Saigonin presidentti ovat olleet sitä mieltä, että kokoomushallituksen muodostamisasiasta ei neuvotella.

"Saattaa olla niin, että he ovat nyt valmiina neuvottelemaan kokoomushallituksen muodostamisesta."

Mr Ronning sanoi, että pääministeri Chou En-lain presidentti Nixonille antama vierailukutsu ei heijasta Kiinan asenteiden muutosta.

"Miksi luulette, että Kiina on nyt äkkiä päättänyt avata ovensa", kysyttiin mr Ronningilta.

"En usko Kiinan tehneen mitään äkkipäätöstä," hän vastasi. "Minä luulen Kiinan olleen valmiina tähän pitkän aikaa. Mitä on tapahtunut lännessä, eikä siinä.

"Yhdysvallat otti vastuunalaiseksi turvautua kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin Pekingin hallituksen kaatamiseksi, ja kun se havaittiin ylivoimaiseksi tehtäväksi, ja siitä luovuttiin jo jokin aika sitten . . . Yhdysvaltain seuraavana toimenpiteenä oli voiman saavuttaminen, mitä pidettiin ehdottomasti välttämättömänä neuvotteluissa.

"Neuvottelu voima-asemista on ollut Amerikan avainmääritelmä Aasiassa, ja Vietnamiin sekaantuminen palataksemme on muistettava, että Yhdysvaltain presidentti ja Yhdysvaltain ulkoministeriön puhemiehet ovat sanoneet useammin kuin kerran, että todellinen vihollinen ei ole Vietnam eikä Hanoi eikä Vietkong, vaan — ja minä lainaan heiltä — Aasian kommunismi minkä päämaja on Pekingissä.

"Ja nyt Yhdysvallat on omaksunut yksipuolisesti tehtäväkseen sen minkä se on yksipuolisesti tehnyt Aasiassa, ja tässä (Jatkuu sivulla 4)

VIIME TIEDOT

Washington. — Toimien hallituksensa työkomitean ehdotuksen mukaisesti Yhdysvaltain puolustusministeri Melvin Laird sanoi eilen, että julkaisematta olevia Pentagonin salaisia asiakirjoja Vietnamin sodasta ei julkaista vielä.

Khartoum. — Sudanin presidentti Jaafar El-nimeiryn asevoimat pidättivät maanantaina kommunistisen puolueen johtajan mitä vastaan nostettiin sotaoikeudessa syytös, jonka mukaan hän olisi ollut johtomies viime viikolla tehdyssä, mutta epäonnistuneessa vallankaappausyrityksessä. Käsityksenä on että kommunistijohtaja Abdul Khalek Mahjoub joutuu teloitettavaksi. Kahdeksan johtohenkilöä on jo ammuttu ko. kaappausyrityksen johdosta ja yhdeksäs, eversti Babakr El-Nur on vielä syytettynä. Aikaisemmin tiedotettiin että kaappausyritys oli veretön.

Presidentti Nimeiryn virastosta julkaistussa lausunnossa sanotaan kommunistijohtaja Mahjoubia "No. 1 kansan viholliseksi ja saboteeraajaksi" kehoittaen tehostamaan hänen kumppaniensa etsintää.

Toronto. — Ontarion hallituksen terveyshuoltosuunnitelman johtaja tri J. S. Aldis sanoi täällä maanantaina, että noin 50—60 prosenttia Ontarion 12,000:sta lääkäristä toimii Ontarion lääkärienyhdistyksen ehdotuksen mukaisesti ja eroaa Ontarion terveyssuunnitelmasta, aiheuttaen hallitukselle ainakin $40 miljoonan lisämenot vuosittain.

VIETNAMILAISET LUJINA PERUSKYSYMYKSESSÄ

Pariisi. — Pohjois-Vietnamin ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuutetut antoivat torstaina tietää, ettei rauhanneuvotteluissa voida tingata perusvaatimuksesta, eli siitä, että Yhdysvaltain pitää vetää ilman ehtoja kaikki asevoimansa pois Vietnamista.

Puhuen Pariisin rauhanneuvottelujen 122:ssa viikottaisessa istunnossa, Vietnamin kansantasavallan edustaja Xuan Thuy ja Etelä-Vietnamin väliaikaisen vallankumoushallituksen edustaja mrs Nguyen Thi Binh jättivät kokonaan huomioonottamatta presidentti Nixonin äskettäin antaman lausunnon, että hän aikoo vierailla Pekingissä.

"Kiinan kansantasavalta tukee täydellisesti meidän taisteluamme Amerikan hyökkäystä vastaan", sanoi Väliaikaisen vallankumoushallituksen valtuuskuntaan kuuluva Nguyen Thanh Le sanoi puolestaan: "Me tulemme selviytymään taistelusta voitokkaina, sillä meillä on itsenäinen ohjelma ja myös siksi kun saamme anteliasta apua Neuvostoliitolta, Kiinalta ja muilta sosialistisilta mailta."

Niin Thuy kuin mrs. Binhkin leimasi "viivyttelytaktiikaksi" Yhdysvaltain lisäselvityspyynnöt heinäk. 1 pnä esitettyyn uuteen 7 kohtaa käsittävään rauhanehdotukseen

Tämä vietnamilaisten uusi rauhanehdotus edellyttää, että Yhdysvallat vetää kaikki asevoimansa, ja myös liittolaistensa asevoimat pois Vietnamista tämän vuoden loppuun mennessä, ja että samanaikaisesti vapautetaan asteittain kaikki sotavangit molemmilta puolin.

Rauhanehdotuksessa vaaditaan myös presidentti Nguyen Van Thieun sivuuttamista ja "kansallisen sopusointu"-hallituksen perustamista Saigoniin.

THIEU TARJOAA VAIN "EI-OOTA"

Saigon. — Saigonin presidentti Nguyen Van Thieu on sanonut sotilaille pitämässään puheessa, minkä teksti julkaistiin torstaina, että hän ei tule milloinkaan luopumaan "Neljä ei"-ohjelmastaan: "ei puolueettomuutta, ei kokoomushallitusta, ei kommunistipuoluetta ja maaluovutusta kommunisteille."

Thieun kerrotaan sanoneen, että jos hän ryhtyy "presidentin ehdokkaaksi tänä vuonna" (lokakuussa pidettäviin "vaaleihin") se tapahtuu vain siksi, kun hän haluaa puolustaa "neljän ei" -ohjelmaansa.

Yksi pidätetty, toista etsitään tyttöjen murhasta

Montreal. — Poliisit ovat pidättäneet 24-vuotiaan Michel Jolyn ja etsivät hänen ystäväänsä, 23-vuotiasta Ludger de la Rosbilia kahden pikkutytön, 13-vuotiaan Carole Marchandin ja 12-vuotiaan Chantal Coten murhasta, mikä tapahtui viikko sitten lauantaina.

Nämä tytöt katosivat mustikkain poimintamatkalla ja heidän ruumiinsa löydettiin seuraavana päivänä noin 2,000 jalan päässä toisistaan 5 mailin päässä marjastamispaikasta. Vanhempi tyttö oli raiskattu ennen murhaa.

Viranomaisten antamien tietojen mukaan Michel Jolya pidetään tässä vaiheessa pääsyylliseksi epäiltynä.

SYDÄMEN JA KEUHKOJEN SIIRTO KERRALLA

Siirto suoritettiin miehelle joka on ollut kaksi vuotta vuodepotilaana

Kapkaupunki. — Sydänsiirtoleikkauksien aloittaja tri Christiaan Barnard suoritti sunnuntaina keuhkojen- ja sydänsiirron samalla kertaa miehelle, joka on ollut kaksi vuotta vuodepotilaana parantumattoman keuhkovian takia, mikä on aiheuttanut hänelle myös sydäntaudin.

Sydänkoitista tunnin kuluttua "uudet" keuhkot ja sydämen saanut potilas, Kapkaupungin tummaihoinen hammasteknikko, 49-vuotias Adrian Herbert "oli niin hyvässä kunnossa kuin voitiin toivoakin", selitti tri. Barnard.

Tämä oli tri. Barnardin ensimmäinen keuhko- ja sydämen siirto yhdellä kerralla. Kolme samanlaista leikkausta on aikaisemmin tehty Yhdysvalloissa, mutta mikään niistä ei ole onnistunut.

Hammasteknikolle keuhkonsa ja sydämensä antanut oli julkaistujen tietojen mukaan 28-vuotias Jackson Gunya, joka sai tappelussa kuolettavan kallovamman ja kuoli lauantai-iltana Groote Schuur sairaalassa. Kaksi tuntia myöhemmin sydämen ja keuhkojen siirto suoritettiin.

Mr. Herbertia sanotaan "värilliseksi" ja mr. Gunya mustaksi.

Poistuessaan sairaalasta pian leikkauksen jälkeen tri Barnard sanoi: "Meillä ei ole mitään aiempaa kokemusta tämäntapaisen leikkauksen jälkeisestä hoidosta. Siksi on nyt lähestulkoon vain seurattava tuloksia."

Samalla tiedotettiin, että tri. Barnard ja hänen lääkärikumppaninsa ovat suorittaneet useita keuhkojen ja sydämen yhteissiirtoja eläimille.

Mr. Herbertin leikkaus oli tri. Barnardin seitsemäs sydänsiirto.

Maakuntavaalit Albertassa elok. 30 p.

Edmonton. — Pääministeri Harry Strom tiedoitti torstaina, että Albertan maakuntavaalit pidetään elokuun 30 päivänä.

Lainlaatijakunnassa on nyt 75 edustajapaikkaa — uudelleen järjestelyn vuoksi 10 enemmän kuin vuoden 1967 vaaleissa. Hallitsevalla Sosial Credit -puolueella on nyt 54 edustajaa ja konservatiiveilla 10. Yksi paikka on vapaana.

Tappava virus

Houston. — Virustauti on tappanut yli 1,000 hevosta Texasissa ja sen uskotaan saaneen jalansijan kolmessa muussakin osavaltiossa. Kokeilunalaista rokotetta on käytetty Oklahomassa. 100 Texasilaista on viety sairaalaan virusoireiden johdosta.

"EI TERVETULLUT" VIERAS SUOMESSA

Helsinki. — Miksi Suomi ottaa vastaan Etelä-Afrikan tunnetun rotusortajan, jonka ilmeinen tarkoitus on suomalaisten teollisuuspiirien ja Etelä-Afrikan hallituksen yhteistyön lujittaminen

Tämäntapaisiin kysymyksiin etsittiin vastausta viime tiistaina kauppatorilla järjestetyssä mielenosoituksessa. Etelä-Afrikan rotusortoministeri Blaar Coetzeen saapui salaperäisyyden merkeissä heinäk. 20 päivänä vierailulle Suomeen. Ministeriä oli lentokentällä vastaanottamassa paperitehtaiden yhdistyksen edustajia, jotka hätistelivät valokuvausta yrittäneitä kauemmaksi.

Ministeri Coetzeen vieraillessa Lohjalla Kirkkoniemen paperitehtaalla kokoontui samanaikaisesti 400—500 helsinkiläistä osoittamaan mieltään hänen vierailunsa johdosta.

Afrikka-komitean järjestämässä mielenosoituksessa puhuivat Arjo Söderblom, Afrikka-komiteasta, Seppo Härkönen Suomen Ylioppilaskuntien liitosta, Börje Mattson, Tricontista ja Ralf Friberg Sosialidemokraattisen Nuorison Keskusliitosta, jotka selvittivät Suomen suhteita Afrikan hallitukseen ja varsin pitkälle kehittyneitä Suomen teollisuuden suhteita näihin rotusortajiin.

Börje Mattson käsitteli puheessaan apartheidin luonnetta Etelä-Afrikassa ja Etelä-Afrikan hallituksen viimeaikaista ulkopolitiikkaa.

Rotusorto ei suinkaan johdu ennakkoluuloista ja tietämättömyydestä, sanoi Mattson. Rotusorto on yksi keino siinä talousjärjestelmässä, jossa valkoinen vähemmistö on tehnyt mustista täydellisesti hallittavan teollisuusproletaariaatin.

Tilaisuudessa toistettiin usein, että ministeri Coetzee, joka edustaa tätä rotusortoa, ei ole tervetullut Suomeen.

Pravda Nixonin Kiina-vierailusta:

Suhteiden paraneminen auttaa jos tarkoitus ei ole loukata ketään muita

Moskova. — Neuvostoliiton kommunistisen puolueen äänenkannattaja Provda ilmaisi huomatussa artikkelissaan sunnuntaina toivomuksen, että presidentti Nixonin suunnittelema Kiina-vierailu käytettäisiin jännityksen liventämisen hyväksi maailmassa, eikä "painostuksen lisäämiseksi Neuvostoliittoa vastaan."

Igor Alexandrovin artikkelissa sanotaan mm:

"Täällä Neuvostoliitossa ei kukaan näe mitään sensatiota Kiinan ja Yhdysvaltain yhteyksien kehittymisessä. Kiinan ja Yhdysvaltain kansain pitkän tähtäyksen edut, kuten koko maailman kansojen edut, kaipaavat päätöksiä rauhan ja turvallisuuden lujittamiseksi.

"Mutta sanomattakin on selvää, että kaikki suunnitelmat Pekingin ja Washingtonin yhteyksien käyttämiseksi Neuvostoliiton ja muiden sosialististen maiden painostamiseksi, ovat menettäneet kaikki yhteytensä realiseikkoihin."

Artikkelissa varoitetaan Yhdysvaltoja muodostamasta Kiinan kanssa poliittista kokoomusta mikä kohdistuu toisia maita vastaan ja sanoo historian osoittavan, että sellaiset liitot kääntyvät ennen pitkää niiden järjestäjiä vastaan.

Samassa artikkelissa vedotaan Neuvostoliiton, Yhdysvaltain ja Kiinan suhteiden parantamisen puolesta sanoen:

"Meidän puolueemme ja valtiomme kannattavat suhteiden normalisointia Kiinan ja Neuvostoliiton kansojen kesken," sillä sellainen toimenpide "vastaisi kummankin kansan elintärkeitä etuja."

Neuvostoliitto "on horjumatta rauhallisen rinnakkaiselon kannalla" ja sen mukaan valmiina "kehittämään suhteita myös Yhdysvaltain kanssa, lähtien siitä tosiseikasta, että se olisi sekä Neuvostoliiton että Yhdysvaltain ja koko maailman kansojen etujen mukainen toimenpide."

Samalla artikkelissa tähdennetään kuitenkin, että "Neuvostoliitto tulee aina ja päättävästi vastustamaan Yhdysvaltain imperialismin hyökkäyksiä." Toisaalta artikkelissa arvosteltiin myös kiinalaisten "parjaavaa propagandaa meidän puoluettamme ja valtioatamme vastaan. Sellainen hajoitustoiminta", sanotaan artikkelissa, "heikentää imperialismivastaista rintamaa sekä maailman kommunistista liikettä ja koko maailman maiden työväenluokkia."

Lopuksi artikkelissa sanotaan, että "tuleva kehitys tulee luonnollisesti yksityiskohtaisemmin paljastamaan Pekingin ja Washingtonin todelliset tavoitteet."

Wafflerit vaativat Parson-sopimuksen purkamista

Regina. — Saskatchewanin NDPn vasemmiston (Wafflerin) ryhmään kuuluvat ehdottivat viikon lopulla, että heidän puolueensa muodostama hallitus peruuttaisi korvausta maksamatta liberaalihallituksen ja Parson and Whittemore (New York) välisen sopimuksen Athabascan paperimassatehtaan rakentamiseksi Meadow järvelle.

Saskatchewanin lainlaatijakunnan jäsen ja vasemmistolaisen waffleryhmän puhemies John Richards a Don Mitchell, joka on myös hyvin tunnettu waffler, antoivat sanomalehtimiehille lausunnon, minkä mukaan NDP:n hallituksen pitäisi ottaa maakunnan kontrolliin Parsonin kontrolloimaan paperimassatehtaan Prince Albertissa.

NDP:n vasemmistolaisten lausunnossa sanotaan mm: "Mr. (Karl) Landegger, yhdysvaltalainen miljonääri, joka yksinään omistaa Parson and Whittemoren, toimi omaaloitteisesti pääoman sitomiseksi Meadow järven laitokseen toivossa, että hän pääsee toiminnassaan ennen vaaleja niin pitkälle, ettei enää voida peruutusta tehdä.

Lähettämällä mr. Landegger pois korvausta maksamatta NDP:n hallitus antaisi arvokkaan opetuksen, että kovaotteiset liikehommat eivät aina tuota tuloksia."

Summittainen teloitus suoritettiin Sudanissa

Kairo. — Sudanin radio tiedoitti perjantaina, että lupaavasti alkaneen mutta heti romahtaneen vallankaappauksen johtajat, 41-vuotias majuri Hashem El-Atta ja hänen kolme läheisintä neuvonantajaansa on teloitettu.

Majuri El-Atta syöksi kenraalimajuri Jaafar Niemeiryn hallituksen vallasta viikko sitten maanantaina, mutta Niemeiry kaappasi vallan takaisin torstaina ja teloitutti heti vasemmistolaisiksi sanotun El-Attan ja hänen kumppaninsa. Niemeiryn kerrottaan ratifioineen tuomioitten yhden (torstai) päivän kuluessa neljälle miehelle annetut kuolemantuomiot.

EHDOTTAA ILMAISTA KAUPUNKILIIKENNETTÄ

"Paras keino liikennepulman ratkaistavaksi tulisi autoilijain maksettavaksi

Ottawa. — Yleisten kulkulaitosten ilmainen käyttöoikeus tarjoaa kaikkein nopeimman huojennuksen Canadan suurimpien kaupunkien liikennepulman ratkaisemiseksi, mutta sen toteuttamiseksi olisi korotettava bensiinin hintaa 5—10 senttiä gallonalta ja korotettava ajokkien rekisterilaattojen hintoja ehkä sataprosenttisesti.

Tällainen yhteenveto on tehty kaupunkien liikenneongelmien tutkimuksista tehdystä raportista, minkä on kirjoittanut "tausta-ainehistoksi" kaupunkiasiain ministeri Robert Anrasille Central Mortgage and Housing Corporationin johtava ekonomisti D. J. Reynolds.

Mr Reynolds sanoo, että käytännön kysymysten pohjalla on aiheellista yksinkertaisesti lisätä tukirahoja yleiselle liikelaitokselle nykyisen palvelutason ylläpitämiseksi. Tärkeintä on kuitenkin, pitäisikö kaupungeissa varata yleisten liikennelaitosten palvelu ilmaiseksi.

Saatavissa olevat todistusainehistot viittaavat siihen, että kaupunkien rajoille ulottuva ilmainen kulkupalvelu yleisissä liikennelaitoksissa vähentäisi 15—20-prosenttisesti kaupunkien liikennettä. Tämä riittäisi monen liikenneruuhkan lieventämiseksi ja se auttaisi uusien teiden rakentamisesta koituvien kustannusten vähentämistä.

Mutta sellainen harkittu kaupunkien kulkuongelman ratkaisu korottaisi tämän maan kaupunkien yleisten liikennelaitosten kustannukset $250 miljoonasta $500 miljoonaan vuodessa, sanotaan raportissa.

Näiden kustannusten korvaamiseksi raportissa esitetään autojen rekisterimaksujen korottamista (niistä kertyy nyt kansallisesti noin 350 miljoonaa vuodessa) ja bensiinin hinnan ylentämistä (bensiinistä saadaan nyt vuosittain noin $1 miljardi).

Reynolds väittää, että Canadassa on nyt maailman miltei alhaisimmat taksat autojen rekisteröinnin ja bensiinin verotuksen kohdalta. Raportin kirjoittaja suosittelee suhteellisesti suppeata ilmaisen katuliikenteen kokeilua ennen laajempien suunnitelmien laatimista.

TERVETULOA yhteishyvää edistävään Suurjuhlaan Sudburyyn heinäk. 31 - elok. 1 pnä

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69.
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB
TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10,00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:n: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50. 6 kk. $6.25

Nixonin Kiina-vierailusta

Presidentti Nixonin antama tieto, että hän on esittämiensä toivomusten perusteella saanut pääministeri Chou En-lailta kutsun saapua seuraavan 10 kuukauden sisällä vierailulle Kiinaan, ja että hän on ottanut kutsun vastaan, ei tullut aivan täydellisenä yllätyksenä. Olihan sitä ennen ollut puhetta "pöytätennispeli-diplomatiasta" ja muista poliittisista kuherteluista, kuten esimerkiksi amerikkalaisten matkustuskiellon lopettaminen Kiinan kohdalta jne.

Tästä huolimatta on kuitenkin syytä todeta, että tämä tieto tuli jymyuutisena mikä sai suurta huomiota osakseen kautta maailman.

Meidän lehtemme, Vapaus lukeutuu niihin canadalaispiireihin, jotka ovat toimineet, ja toimivat sen hyväksi, että kansainvälinen jännitys laukeaisi koko maailmaa hyödyttävän rauhan vakiintumisen hyväksi. Tässä mielessä tervehdimme lämpimästi sitä kun Canada solmi diplomaattisuhteet Kiinan kanssa, kun pääministeri Pierre Trudeau suoritti virallisen ja onnistuneen vierailumatkan Neuvostoliittoon Canadan ja Neuvostoliiton naapurisuhteiden parantamiseksi, kun isiemme synnyinmaa Suomi on sodan jälkeen kehittänyt uuden ystävyyteen ja yhteistoimintaan perustuvan idän ohjelman, mikä on täydellinen vastakohta aikaisemmalle neulanpistepolitiikalle, joka vei Suomen kansan suurimpaan onnettomuuteensa, sotaan. Tässä mielessä toivomme Kiinan ja muiden maiden, mukaanlukien Yhdysvaltain, suhteiden normaalisoitumista, Kiinan jäsenoikeuksien pikaista palauttamista YK:ssa ja Kiinan liittymistä käynnissäoleviin aseistariisuntakonferensseihin jne. Jos presidentti Nixonin tuleva Pekingin vierailu auttaa kansainvälisen jännityksen lieventämistä ja kansojenvälisten suhteiden paranemista, niin sitä tervehditään luonnollisesti tärkeänä edistysaskeleena, vaikka huomioitaisiinkin, että hänen yhtenä motiivinaan saattaa olla mr Nixonin valinta uudelleen USA:n presidentiksi vuoden kuluttua marraskuussa pidettävissä vaaleissa. Sivumennen sanoen pidetään itsestään varmana asiana, että Nixonin poliittiset osakkeet nousevat melkoisesti, jos hän lopettaa likaisen sodan Indokiinan kansoja vastaan, tuottaa sieltä sekä omat että "liittolaistensa" asejoukot pois ja normalisoi rauhaa edistävin keinoin Yhdysvaltain ja Kiinan väliset suhteet.

Toisaalta olisi tietenkin liiallista sinisilmäisyyttä olettaa, että Yhdysvaltain imperialismi on nyt tehnyt täyskäännöksen ja siirtynyt sotatoimista rauhan työhön. Parhaassakin tapauksessa on muistettava, että yksi pääskynen ei kesää tee.

Tässä yhteydessä kiintyy huomio myös presidentti Nixonin vakuutteluun, että hän ei pyri USA:n ja Kiinan suhteiden normalisoimiseen "entisten ystäviensä kustannuksella" ja että se toimenpide ei kohdistu liioin mitään muuta maata vastaan.

Merkillepantavaa on, että tätä vakuuttelua ei ole otettu aivan täydestä läheskään kaikissa piireissä. Chiank Kai-shekin miehet ovat Formosassa kironneet Nixonin vierailusuunnitelman kadotuksen kuumimpaan kattilaan. He eivät siis ole lainkaan varmoja "ystävyyssuhteiden" säilymisestä USA:n kanssa. Pohjois-Vietnamin hallitus selitti — tosin vierailusta mitään puhumatta — että pahimman tullessa se on valmiina taistelemaan vaikka yksin Yhdysvaltain imperialismin tappioon saattamiseksi. Hanoi ei siis ollut aivan varma siitä, miten tulee Kiina suhtautumaan Vietnamin sotaan normalisoituaan suhteensa Yhdysvaltoihin. Neuvostoliiton hallitus on ollut erittäin pidättyväinen. Se ei ole vielä torstai-iltaan mennessä antanut omaa virallista arviotaan tilanteesta. Näyttää siltä kuin Moskova ei olisi lainkaan varma siitä, että Peking ja Washington olisivat muka luopuneet neuvostoliittolaisvastaisesta asenteestaan.

Bulgarian uutistoimisto julkaisi artikkelin jossa syytetään avoimesti, että tavoitteena on yhteinen toiminta Neuvostoliittoa vastaan.

Sellaiset canadalaislehdet kuin esimerkiksi Toronto Daily Star ovat kiinnittäneet huomiota siitä, että "kulttuurivallankumouksen" jälkeen sotilasjohto nousi määrääviin asemiin Kiinan puoluekoneistossa ylhäältä alas asti ja että juuri tämä on yksi seikka, miksi Washington on lämminnyt Pekingia kohti.

Paljon voi luonnollisesti vielä tapahtua ja selvitä ennen Nixonin Pekingin vierailun lopullista järjestämistä. Jokatapauksessa olisi itsepetosta olettaa, että tämä vierailu on "puhtaampaa" ja "pyyteettömämpää" kuin itse rakkaus, sillä parhaassakin tapauksessa suurpolitiikka, nimenomaan imperialistisen maan suurpolitiikka on veriruskeata syntiä kauniin rakkauden autuuteen verrattuna.

Siksi on vaadittava USA:lta todellista kannan muutosta, Indokiinan verilöylyn jatkamisesta täydellistä luopumista, sekä kansainvälisen jännityksen lieventämistä kautta maailman. Vain näin menetellen voidaan Pekingin vierailusta odottaa ihmiskunnan enemmistön toivomaa edistystä rauhanasiain vakiinnuttamisen hyväksi.

Surkea tilanne

Muiden paljastusten lisäksi — ja niitä on saatu viimeaikoina sekä suuremmissa että pienemmissä annoksissa — tiedotettiin viime viikolla, että Cornwallissa, Ontariossa olevalta RCMP:n asemalta oli varastettu erinäisiä salaisia asiakirjoja, joista ei kunnian kukko laula RCMP:lle.

Vaikka pääprokuraattori Jean-Pierre Goyer on yrittänyt erinäisin sanakääntein pienennellä tämän skandaalin suuruutta, niin canadalaiset yleensä ja myös monet sanomalehdet, ovat selvästi huolissaan tapahtumasta.

Asiasta julkaistut uutistiedot viittaavat siihen, että salaisten asiakirjojen varastajien käsiin joutui siellä ainehistoa, mikä saattaa RCMP:n menettelytavan ja toiminnan hyvin kyseenalaiseen asemaan. Näiden asiakirjojen joukossa on luettelo RCMP:n palveluksessa olevista urkkijoista ja heille maksetuista palkoista, sekä asiakirja miten valmistetaan myrkkykaasuja ja räjähdysaineita ja selostus miten toimitaan "sabotaasin" estämiseksi teollisuuslaitoksissa jne. Erikoisen hätkähdyttävänä tuli tieto, että RCMP on värvännyt urkkijoikseen koululaisiakin, joiden joukossa on eräs 15-vuotias, jonka vanhemmat eivät ole saaneet tietoa, miten heidän lastaan turmellaan RCMP:n toimesta.

Natsi- ja fasistihallitukset käyttivät hyväkseen lapsiurkkijoita — usein heidän omia vanhempiaankin vastaan. Ketä tämä cornwallilainen 15-vuotias urkkii ja vakoilee, ellei omia vanhempiaan?

Me vain kysymme ja ihmettelemme muiden canadalaisten kanssa poliittisen poliisimme kummallisia edesottamuksia.

Työmies-Eteenpäin:

TYÖVÄENLAULUJA 60 VUODEN TAKAA

(Jatkoa edellisestä no:sta)

Perinne näytteli tuon ajan työväenlauluissa suurta osaa. Kaikille olivat tuttuja sellaiset isänmaalliset ja porvarilliset laulut kuin Vala, Ateenalaisten laulu, Vaasan marssi, Karjalaisten laulu, Porilaisten marssi, Sotilaspoika ja Arvon mekin ansaitsemme. Kaikkien näiden melodiat otettiin käyttöön, ja sanoja mukaeltiin enemmän työväenhenkisiksi tai sitten kirjoitettiin kokonaan uudet sanat. Mukaelemistekniikasta antaa erinomaisen näytteen yksi Sotilaspojan monista versioista, M. S:n tekemä Raatajan poika:

Mun isän' oli raataja, mies
uljas vahvakin;
Hän takoeli tehtaassa
käsivarsin jäntevin.

joka poikkeaa olennaisesti Runebergin luomasta ihanteellisesta sankarikuvasta:

Tuon tehtaan koneet kauheat
isäni ruumiin ruhjoivat,
kuolleena kotiin kantoivat
toverit isäni.

Lopputapahtumat noudattavat aluksi Runebergin sotilaspojan kertomusta hiukan terävöitettynä:

Me lapset huutokaupalla
myytäväks' tarjottiin
Ol' itku orporaukoilla,
— säälittä kohdeltiin.
Vierahan haltuun jouduttiin,
kuin elukat, me myytiin.

mutta laulun päätös olisi saanut Runebergin nousemaan haudastaan:

Kun mieheksi mä vartun,
vaan, käyn samoin takomaan
ja palkan vaadin paremman
kuin isävainajan.
Juurella lipun punaisen
kun urheasti taistelen,
niin poistuu vallat vääryyden
ja voittaa oikeus.

Amerikansuomalaisten työolosuhteet heijastuvat konkreettisina monissa lauluissa, joiden aiheena on työympäristö. Santeri M:n kirjoittama Kaivantomiehen laulu kuvailee olosuhteita Michiganin kuparikaivoksissa:

Niin musta on, musta on
ikuinen yö
ja kello lyö kaksitoista
Torkkuen toverit istuskelee
Hikikarpalot kulmillaan.
Niin musta on, musta on
manalan sy'än
josta mä leipäni haen.
Kapitaali mun orjakseen
ostanut on
Käs'varten ja verenikin.
Minä ikävöin vapautta
ihmiskunnan
Proletaarien sorrettujen —
Minä ikävöin taistohon
tuimimpahan
Veriruusuja katsomahan.

Kaivantomiehen laulu on tuntemattomia teitä kulkeutunut sittemmin Suomeenkin, ja sen on Laulunyytty-nimiselle SNKn levylle Kaivostyömiesten laulun nimellä ja muutenkin siistityin sanoin laulanut Jorma Laaksonen.

Ainakin yhtä vaikeaa tuntuu olleen työ pajoissa ja tehtaissa. M. T-An kirjoittama laulu Pajassa:

"Lyö lujemmin sä laiskuri ,
jos aiot saada palkkaa!"
Näin huutaa herra mestari,
vihassaan polkee jalkaa.
Mies nuori, hento varreltaan,
lyö lujemmin kuin jaksaiskaan.

Samaa asiaa tehtaassa kuvaa nimimerkki Humu:

Hän käy ja kiertää yhtenään
kun missään ei sais' rauhaa.
Yhden luota päästyään,
jo toisen luona pauhaa!
Hän joka paikkaan ehtiipi,
ja nuuskii joka nurkan,
Työmiehet usein sanoopi:
"jos hitto veis tuon hurtan!"

Laulu tuntuu toimineen riistettyjen työläisten tärkeänä protestiaseena ja samalla jonkinlaisena mielialan ylläpitäjänä, kuten Rafael Engelberg toteaa:

Koneet kopsaa, remmit rapsaa
rattaat kilvan rämäjää.
tehtaan orja, nokinaama,
joskus virren virittää.

Raskaat työolosuhteet näyttävät samalla aiheuttaneen sen, että lauluissa hyvin usein kaipailtiin jonkinlaista vapaata kulkurielämää. Köyhä, kulkuri ja kerjäläinen koetaan kuitenkin luokkatietoisesti seuraamukseksi kapitalistisesta yhteiskuntajärjestelmästä:

Ne rahalla ostavat rakkauden
ja halaavat kulkurin kultaa,
vaan kulkuri itse ei
omistaa voi,
edes maan mustaa multaa.
Tämän kaiken tekevät
tyrannit,
jotka lain pyhyyttä noutaa,
jotka toisten veistämää
venhettä
vain lippujen liehussa soutaa.
(N. Kangas)

Vanhalla työväenliikkeellä oli hyvin korkeat eettiset ihanteet. Äänioikeuden ja kahdeksantuntisen työpäivän ohella vaadittiin myös kieltolakia: viina ja pääoman valta koettiin yhdeksi ja samaksi. Tuntemattoman tekijän Kävelyretki marssi, jossa työväen vaatimukset ikäänkuin kesäisen kävelyretken aikana käytyjen keskustelujen muodossa esitetään, huipentuu seuraavaan säkeistöön:

Pois poistetaan viinan valta!
Väkijuomat kuin kansamme
onnea syö,
Kovin näyttävi katkeralta,
Kun nuo tunnottomat
orjillensa myrkkyä myö.
Se on kansamme veren hinta,
Mi väkijuomain kautta
kiskotaan.
Sitä aatelit keittää ja porvarit
myy,
Kun juoppous kasvaa — se
kansan on syy;
Myös vankilaluolat täyttyy,
Ja vaimot, lapset kuihtuu
kyyneliin.
Kieltolaki me vaan nyt jo
tahdotaan.

USA:n monopolit spekuloivat SALT:lla

Washington. — Yhdysvaltain sotatarviketeollisuus pyrkii asevarustelun voimistamiseen strategisten aseiden alalla. Tämä tietäisi monien miljardien tuloja amerikkalaisille monopoleille.

Yhdysvaltain varapuolustusministeri David Packard kannatti senaatin aseistariisunta -valiokunnassa torjuntaohjusjärjestelmän kehittämisen jatkamista. Hän esitti perusteluksi, että tämä muka vahvistaisi Yhdysvaltojen asemaa neuvostoliittolais-amerikkalaisissa strategisten aseiden (SALT) rajoittamisneuvotteluissa.

Se, että kongressi kieltäytyy hyväksymästä lisäalusten rakentamista Safeguard-järjestelmään, vahingoittaa vakavasti sopimukseen pääsyn mahdollisuuksia neuvotteluissa, sanoi Packard.

Yhdysvaltain sotilaspiirit ovat käyttäneet tätä samaa perustelua usein aiemminkin saadakseen kongressin hyväksymään Safeguard-ohjelman, joka merkitsee ydin- ja ohjusaseiden varustelukilvan uutta vaihetta. Kuitenkaan tätä ei ole koskaan aiemmin tehty näin suoraviivaisesti ja sitkeästi, kirjoittaa New York Times.

Packardin puhe on aiheuttanut ankaraa kritiikkiä. Senaattori Edmund Muskie totesi, että Yhdysvallat on jatkanut Safeguardin ja taistelukärkien kehittämistä neuvottelujen aloittamisen jälkeen, mikä merkitsee ennen kaikkea "varustelukilvan yksipuolista laajentamista."

Paksu nahka kirkkoherralla

Helsinki. — Vain vahva sidekudos oli enää jäljellä, mutta muu osa oli häipynyt vuosisatojen kuluessa.

Tämän kertoi Oulun yliopiston oikeuslääketieteen professori Jorma Hirvonen todenneensa tutkittuaan alustavasti jokin aika sitten otettuja näytteitä Kemin vanhassa kirkossa olevan kirkkoherra Rungiuksen muumion ihosta. Muumio on peräisin 1600-luvun alkupuolelta.

Prof. Hirvonen ei uskonut jatkotutkimuksen tuovan mitään uutta vaan vain varmistavan alustavan tutkimuksen tuloksen. Tutkimuksessa saadaan kuitenkin tietoja muumioitumisprosessissa tapahtuvista ihokudoksen muutoksista oikeuslääketieteellistä tutkimusta silmällä pitäen.

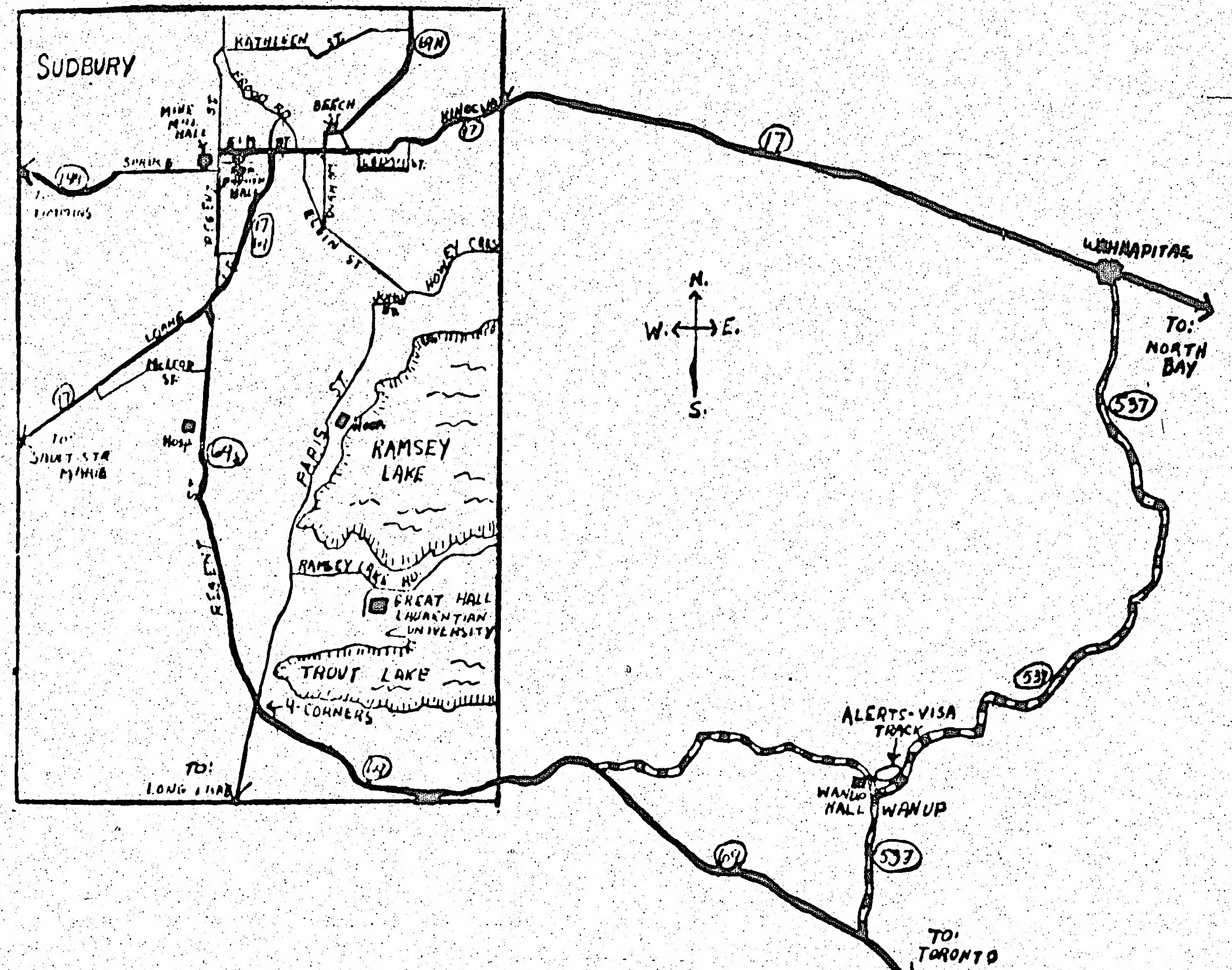

KAIKKI TIET JOHTAVAT SUDBURYSSA JA WANUPISSA PIDETTÄVÄÄN SUURJUHLAAN! Yllä on kuvattuna kartta tämän kesän Suurjuhlan eri tilaisuuksien helpommin löytämiseksi. Finnish haalilla, joka sijaitsee Sudburyn kaupungin keskustan välittömässä läheisyydessä pidetään tervetuliaistanssit perjantaina, heinäkuun 30 pnä ja 31 pnä siellä esitetään juhlanäytelmä "Talkootanssit". Laurentian Universityn Great Hallissa on lauantaina, heinäk. 31 pnä juhlatanssit. Mine Mill union haalilla on sunnuntaina elokuun 1 pnä juhlakonsertti. Wanupissa, joka sijaitsee no. 69 ja no. 17 maanteiden välissä maantie no. 537 varrella, suoritetaan kaikki urheilukilpailut ja siellä on myös Suurjuhlan ulkoilmaohjelmatilaisuudet. Kartassa ilmenee ilmansuunnat joidenka perusteella ulkopaikkakuntalaiset voivat valita parhaan reitin tämän kesän Suurjuhlan pitopaikoille. Pohjois-Ontariosta ja Itä-Canadasta saapuvat voivat tulla maantie no. 17 itäistä osuutta pitkin. Etelä-Ontariosta ja USA:n itäosista tulevat voivat saapua maantie no. 69 hyväkseen käyttäen. Kaakkois-Ontariosta, Länsi-Canadasta ja muualta USA:sta tulevat pääsevät juhlille helpoimmin maantie no. 17 myöten Sault Ste. Marien kautta. Timminsistä ja Pohjois-Ontariosta johtaa Suurjuhlapaikalle no. 144 maantie. Siis kuten kartasta käy selville kaikki tiet johtavat tänä kesänä Sudburyssa ja Wanupissa pidettävään CSJ:n ja SCAUL:n yhteiseen Suurjuhlaan. (Leikatkaa tämä kartta irti voidaksenne käyttää sitä oppaana.)

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Niko Piispanen, Beaver Lake, Ont täyttää sunnuntaina elokuun 1 päivänä 72 vuotta.

Helmi Kolari, Beaver Lake, Ont. täyttää tiistaina elokuun 3 päivänä 78 vuotta.

Senja Jutila, Beaver Lake, Ont. täyttää tiistaina elokuun 3 päivänä 76 vuotta.

Lyyli Pärssinen, Wahnapitae, Ont. täyttää keskiviikkona elokuun 4 päivänä 60 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

PÄIVÄN PAKINA

DIEM SAI "PALKKANSA"

Hyväuskoiset ihmiset jotka ovat sinisilmäisyydessään ottaneet täydestä Suuren Rahan ja niiden apurien jutut Vietnamin sodan kehityksestä ja olemuksesta, ovat viimeaikoina joutuneet ihmettelemään tämän maailman pahuutta ja kataluutta.

Pentagonin salaiset paperit tai oikeammin niiden osittainen julkaiseminen on kiistättömästi osoittanut, että Yhdysvaltain hallitukset aloittivat Eisenhowerin aikakaudesta lähtien järjestelmällisen sekaantumisen Vietnamin asioihin ja veivät kylmästi laskien sekä kongressia että kansaa pettäen Vietnamin sotaan — minkä Washington on nyt auttamattomasti hävinnyt.

Tässä yhteydessä on myös paljastumassa se, miten tapahtui aikanaan Yhdysvaltain toimesta Saigonin diktaattorksi nostetun presidentti Ngo Dinh Diemin murha.

Tiistaina Saigonista tulleen uutistiedon mukaan nykyinen presidentti Nguyen Van Thieu, joka osallistui omankin selostuksensa mukaan vallankaappaukseen minkä yhteydessä Diem murhattiin, kieltää henkilökohtaisen syyllisyytensä Diemin murhaan.

Yrittääkseen vapautua tästä murhasta presidentti Thieu vihjailee puolestaan, että hänen yksi pelätyin kilpailijansa tulevissa presidenttivaaleissa, kenraali Duong Van Minh on ehkä osakas Diemin tappoon.

Pentagonin salaiset paperit antavat melkoista lisävaloa tällekin asialle.

Ne osoittavat, kuten eräs torontolainen päivälehti suuressa uutisotsikossaan totesi, että edesmennyt presidentti John F. Kennedy ja hänen varapresidenttinsä Lyndon Johnson olivat sekaantuneet tähän asiaan korviaan myöten. Toronto Daily Star sanoo kesäkuun 24 päivän numeronsa yli sivun otsikossa: "JFK ei osallistunut kaappaukseen: hän ei vain estänyt sitä."

Näin sanoi se entinen pikkupoikakin kun äiti moitti häntä kissan hännän vetämisestä: "En minä vedä, hän sanoi, minä pidän vain hännästä kiinni."

Pentagonin asiakirjat osoittavat, että Diem nostettiin Saigonin presidentin paikalle Yhdysvaltain asiapojaksi. Hänen tehtävänään oli Eisenhowerin aikana mitätöidä Geneven sopimuksen (1954) mukaan järjestettävät vaalit Vietnamin yhdistämiseksi. Hän teki siinä työtä käskettyä. Mutta kun Valkoinen talo halusi lähettää asevoimia Vietnamiin, niin Diem pelkäsi kansan tuomiota ja vastusteli sitä. Lopulta hän suostui yhdysvaltalaisjoukkojen tuottamiseen — mutta se tapahtui ilmeisesti liian myöhään. Hänen poliittinen ja fyysillinen "kuolemantuomionsa" oli asiallisesti puhuen silloin jo annettu.

Pentagonin asiakirjojen mukaan manööveri Diemin sivuuttamiseksi aloitettiin (Yhdysvalloissa) vuoden 1963 lopulla jolloin USA:n turvallisuusneuvosto päätti lähettää puolustusministeri Robert McNamaran ja kenraali Maxwell Taylorin Vietnamiin . . .

Vallankaappaus tapahtui marraskuun 1 pnä ja Diem, joka nostettiin Yhdysvaltain toimesta valtaan v. 1954, tuli murhatuksi, selitti Toronto Star yllämainittuna päivänä. Kennedy ja hänen johtavat neuvonantajansa kiistivät osallistumisensa tähän veriseen loppuun. Mutta kahta kuukautta aikaisemmin, Kaukoidän asiain apulaissihteeri Roger Hilsman oli (Pentagonin paperien mukaan) ehdottanut elokuun 30 pnä ulkoministeri Dean Ruskille antamassaan muistiossa, että "ehdoton antautuminen pitäisi määritellä Ngo-perheen kohtalon . . . Diemiä tulisi käsitellä kuten kenraalit haluavat."

Kapinalliset sotilaat ampuivat Diemin kuoliaaksi kaappauksen aikana . . . Sotilaat komensivat hänen (ja veljensä) pois kirkon turvapaikasta miehiä kuljettavaan panssarivaunuun ja lähtivät kohti kaupungin sotilaspäämajaa, kertoo mainittu lehti Pentagonin paperien perusteella.

Ollessaan matkalla sinne, tuli radioitse komennus ampua vangit (Diemit) panssarivaunuun. Se tehtiin. Kapinalliset tiedoittivat sen jälkeen että he olivat tehneet itsemurhan.

Tällainen oli Pentagonin paperien mukaan Diemin kunniattoman tien loppu. Kuka antoi varsinaisen ampumiskomennuksen — se on oikeastaan sivuseikka, sillä loppukädessä kaappauksen suorittaneet tekivät karkeistyötä, minkä he olivat saaneet tehtäväksi merentakaisilta isänniltä.

Ja se tapahtui, pantakoon mieleen vielä uudelleen, pääasiassa siksi, kun Diem ei heti suostunut suunnitelmaan, jotta amerikkalaisia joukkoja lähetetään Vietnamiin kuten JFK ja LBJ häneltä painostamalla vaativat. Diem suostui siihenkin lopulta, kuten hyvän rengin tulee, mutta liian myöhään, eli vasta sitten, kun hän oli saanut "niskottelijan" maineen.

Merkillepantavaa on tämä.

Saigonin presidentti Thieu myönsi nyt julkisesti, että hän osallistui henkilökohtaisesti Diem-vastaiseen kaappaussalaliittoon, mikä hänen lausuntonsa mukaan suoritettiin USA:n ennakolta antaman siunauksen mukaisesti.

Vaikka Thieu väittää nyt jokopoliittisesta tai musita syistä, että hän ei antanut määräystä Diemin murhaamiseksi, hän ei oman lausuntonsa mukaan tuominnut tätä murhaa eikä yrittänytkään saada ketään siitä vastuuseen. Thieu sanoi vain seuraavaa: "Saatuani tietää, että Diem ja (hänen veljensä) Nhu on tapettu, minä menin panssarivaunun luo, määräsin sotilaat avaamaan takaoven, tein kunniaa kahdelle edesmenneelle johtajalle, ja käännyin pois."

Voisiko hän nyt tämän enempää sanoa?

Sen pituinen se.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

"JULMA-JUHA" TEKI 3000 m SE:n

Ulkomailla harjoitellut Juha Väätäinen teki Helsingin Vuosaaren kumi-asfaltilla uuden Suomen ennätyksen ajalla 7.56,4, mikä on kaksi kymmenystä parempi entistä Jouko Kuhan nimissä ollutta ennätystä. Toiseksi selvisi Mikko Ala-Leppilampi ajalla 7,57,0.

Sadalla metrillä varmisti EM-kilpailujen edustuksensa Raimo Vilen ajalla 10,3, mikä on sama kuin rata-ennätys.

SAPPORON O-KISAT PELASTETTU

Moskova. — Kansainvälinen olympiakomitea teki heinäk 19 pnä kauaskantoisen päätöksen, joka pelasti Sapporon olympialaiset. FIS oli jo valmis boikotoimaan olympialaisia jos KOK:n puheenjohtajan A. Brundagen uhkaus kymmenen alppihiihtäjän olympiakelvottomuudesta olisi tullut voimaan. Mutta KOK:n työvaliokunta näytti vihreää valoa syytetyille.

Riita on peräisin vuodelta 1970, jolloin kyseiset alppihiihtäjät toimivat valmentajina 50 dollarin päiväpalkalla. FIS on lupautunut estämään tällaiset leirit tulevaisuudessa.

TYYTYVÄISIÄ MOSKOVASSA

Moskova. — Spartakiädeja seuraamaan saapuneet TUL:n edustajat ovat hyvin tyytyväisiä matkaansa, neuvostoliittolainen valmentaja Maria Kowak on ottanut huostaansa TUL:n voimistelija tytöt seuraamaan alkavia naisten voimistelukilpailuja. Vierailevat mies-jäsenet olivat seuraamassa yleisurheilua, jalkapalloa ja painonnostoa.

JUOKSI 100 m 10,6 — EI PÄÄSSYT P-A-KISOIHIN

Yhdeksäntoistavuotias jamaika lainen Larry McGhee, joka on asunut Torontossa viimeksikuluneet 3 vuotta, juoksi Toronton CNE-stadionilla viime lauantaina pidetyissä poliisikisoissa 100 metriä ajassa 10,6, mikä oikeuttaisi hänet Canadan Pan-Amerikan kisajoukkueeseen. Hän sai jo toukokuussa ajan 10,6 ja 2 viikkoa myöhemmin korkeakoulujen kisoissa saman ajan.

"En uskonut että minulta kielletään tilaisuus päästä karsintakilpailuihin kokeilemaan kuntoani kuten toisetkin", sanoi Mac Ghee. Hänen paras aikansa 100 metrillä on 10,4.

"HARJOITTELIJA" VOITTI MARATONIN

Opettaja Jerry Teal, joka osallistui juoksuun vain "harjoitellakseen", kuten hän sanoi, voitti lauantaina Toronton CNE stadionilla poliisikisoissa maratonjuoksun (26 m. 385 j.) kisojen ennätysajassa 2 t. 30 m. 48 sek. Tämä on 1 m. 4 s. parempi poliisikisojen maratonin entistä ennätystä, mikä oli sudburylaisen Ron Wallingfordin nimissä. Hän sanoo juoksevansa maratonin Paavo Nurmen kisoissa Wisconsinissa ensi elokuussa.

USA VOITTI AFRIKAN PISTEIN 111—78

USA voitti Afrikan selvästi pistein 111—78 heinäkuun 1 pn iltana Durhamissa päättyneessä miesten yleisurheilumaaottelussa. Jenkkityköt vuorostaan löivät kansainvälisen joukkueen luvuin 79—53.

Yksi maailmanennätys syntyi, kun USA:n naisten kvartetti juoksi 4 x 440 jaardilla ajan 3. 38,7 joka alittaa 0,7 s. entisen ME-ajan. Ugandan John Akii-Bua, 21-vuotias poliisi, juoksi 400 metrin aidoissa erinomaisen voittoajan 49,0, joka on Afrikan ennätys ja kauden toiseksi paras maailmassa.

Korkeudessa tuore maailmanennätysmies Pat Matzdorf ylitti tällä kertaa 224.

LIESEL 58,44

Ulkomaiset osanottajat — mm canadalaistytöt joista on aiemmin jo kerrottu — menestyivät varsin hyvin Englannin avoimissa naisten yleisurheilumestaruuskilpailuissa Lontoon Crystal Palacen kentällä heinäk. 17 pnä. Länsi-Saksan Liesel Westermann voitti kiekon tuloksella 58,44 m ja osoitti olevansa nousemassa kuntoon, jolla voitetaan Helsingissä EM-kultaa.

KANGAS MOUKAROI 59,86 SUVITIE TUL:n ENNÄTYKSEEN

Heinolan kumiasfaltilla jatkuivat Suomen nuorten yleisurheilumestaruuskilpailut heinäkuun 18 erittäin hyvissä olosuhteissa. Ala vieskan Virin Heikki Kangas sinkosi moukaria 59,86, joka uupuu vain 6 senttiä SE:stä. Toiseksi tuli Riihimäen Kiskon Esko Koskinen tuloksella 59,70.

Tuloksellisesti paras laji oli 200 m jossa Antti Rajamäki veti mainiosti ja sai ajan 21,4, joka uupuu vain 0,2 sekuntia Ossi Karttusen Suomen ennätyksestä. Korkeushyppyssä Johannes Lahti vastasi täysin odotuksia ja ylitti kauniisti 211. Kymmenottelussa TUL:n Pekka Suvitie kahmi 6,378 pistettä mikä on yli 100 pistettä parempi TUL:n entistä ennätystä. Kilpailun voitti kuitenkin Kalevi Pitkänen 6,511 pisteen tuloksella.

BORZOV PINKAISI EE:n 20,7

Moskovalaisten suuri suosikki, komea liikunnan ohjaaja Valeri Borzov juoksi livaan vastatuuleen uuden Euroopan ennätyksen 20,2 Lenin-stadionilla Moskovassa heinäkuun 18 pnä. Se oli loppukilpailujen paras tulos. Korkeudessa yritti Latvian Rustam Ahmetov uutta maailmanennätystä 230. Se oli kuitenkin liikaa ja tulokseksi jäi 223. Kestutis Shapka oli toinen, 217.

VOIMA JA TEKNIIKKA VÄLTTIA NAISILLEKIN

"Tähtään Münchenin olympiakisoihin, vastasi lähes 40-vuotias Antonia Ivanova kun häneltä kysyttiin tulevaisuuden suunnitelmia urheilussa. Hetkeä aiemmin hän oli voittanut Moskovassa naisten kuulantyönnön huipputuloksella 19,39 ja lyönyt nuorempansa lähes metrillä tai enemmälläkin Lenin-stadionilla.

TSHETININ LISÄYS ME-TULOKSEEN 1,5 kg

"Kulta-Kalle" tulee takaisin huipulle kirjoitti neuvostoliittolainen urheilulehti Sovetski Sport viikko sitten sunnuntaina. Kangasniemen kuntoutumisesta kertova juttu oli levitetty kokoisesti lehden takasivulle neljälle palstalle ja siinä kerrotaan suomalaisen selkäviasta ja sen paranemisesta. Päähuomion saavat luonnollisesti NL:n omat painonnostajat. 29-vuotias pikkuruinen Gennadi Tshetin oli edellisen päivän sankari. Hän paransi 1,5 kiloa Unkarin Imre Földin nimissä ollutta ME:tä sarjassa 56 kg, tehden yhteistuloksen 375 kg.

TILATKAA VAPAUS

Iskun kilpailujen tuloksia

Thunder Bay. — Täällä t.k. 11 pnä CSJ:n 60-vuotis-kesäjuhlien yhteydessä pidetyt Iskun urheilukilpailut onnistuivat mainiosti kauniin kesäisen sään vallitessa. Isku on aina saanut hyvän kannatuksen paikallisten urheilijain taholta. Niinpä nytkin he olivat täsmällisesti paikalla ja urheilut päästiin aloittamaan tasan kello kaksitoista ja saatiin läpi määrättyyn aikaan mennessä.

Iskun urheilijat tulevat näistä osanottajista Wanupin Suurjuhliin ja toivomme heille hyvää menestystä.

Iskun tarkoitus on vielä elokuun loppupuolella järjestää toiset avoimet kilpailut ja silloin toivotaan paljon osanottajia. Paikkakunnallamme on paljon hyviä urheilijoita, mutta kilpailujen järjestäjiä on vähän, siksipä Isku on saanut kyläkuntamme kannatuksen. Myöhemmin syksyllä on vielä Iskun järjestämä vuotuinen kahdeksan kilometrin tiejuoksu joka päättyy ja alkaa Iskun kentältä.

Kolme kilpailijoista saavutti kolme ensimmäistä tilaa, Brian Bickerton loisti pikamatkoilla voittaen 100 metriä ajalla 11,6 ja 400 metriä tasan 55 sek. Karen Bilinski voitti tyttöjen 100, 400 ja kuulantyönnön. Susan Kosola tuli ensimmäiseksi kuulassa, keihäässä ja sai helpon voiton mailin juoksussa.

TULOKSET:

Keihäs

Miehet: 1) Pat Clinton 39.97, 2) Sid Bilinski 32.54, 3) Brian Bickerton 29.38.

Naiset: 1) Susan Kosola 23.12, 2) Brenda Bressenger 15.20, 3) Kathy Gacuk 12.99.

Tytöt: 1) Karen Bilinski 15.71, 2) Linda Kangas 12.17.

Kuula

Miehet: 1) Don Smith 9.55, 2) Sid Bilinski 8,63, 3) Brian Bickerton 8.49.

Naiset: 1) Susan Kosola 9.46, 2) Brenda Bressenger 9.14, 3) Kathy Gacuk 8.57.

Pituushyppy

Miehet: 1) Sid Bilinski 5.48, 2) Rob Brown 4.93, 3) Brian Bickerton 4.74.

Naiset: 1) Brenda Bressenger 3.52, 2) Kathy Gacuk 2.92.

Tytöt: 1) Linda Kangas 3.20, 2) Helena Doherty 2.84.

Kiekko

Miehet: 1) Brian Bickerton 21.85, 2) Glen Gullingham 19.90, 3) Don Smith 18.34.

Naiset: 1) Nancy Cameron 26.14, 2) Susan Kosola 21.53, 3) Brenda Bressenger 16.58.

400 metriä

Miehet: 1) Brian Bickerton 55.0, 2) Rob Brown 55.8, 3) Bill Brutten 59.2.

Pojat 15 ja alle: 1) Len Romerty 1.07,8, 2) Nick Matson 1.14,3, 3) Bob Wilson 1.15,4.

Naiset: 1) Susan Kosola 1.12,6, 2) Kathy Gacuk 1.23,5.

Tytöt: 1) Karen Bilinski 1.19,5, 2) Linda Kangas 1.21,5, 3) Helena Doherty 1.28,7.

— P.V.

ETELÄPÄÄN KUULUMISIA

South Porcupine. — Täällä kulta-alueella on eletty jo pitkän aikaa jonkinlaisessa puristuksessa, kun nämä elinmahdollisuudet eivät ole kaikille samanlaiset.

Olen kyllä kuullut täällä käyneiden oppineiden henkilöiden esityksiä pohjoisen uudelleen heräämisestä. Teollisuuden ja kaupan uudelleen järjestelystä on laadittu asemakaavoja ja suunniteltu kauppaloiden yhdistämistä ja kaikenlaista viisautta on liikkeellä jatkuvasti, niin että joutuu tässä meikäläinen aivan ymmälle. Niinkuin se entinen talousteteen professori pyysi oppilaitaan määrittelemään mikä on "huono aika", "lamakausi" ja mikä on "paniikki"? Eräs oppilaista antoi seuraavanlaisen vastauksen: "Huono aika" on jakso, jolloin meidän on kiristettävä vyötämme, "lamakausi" jolloin meillä ei ole vyötä mitä kiristäisimme, sitten kun asiantila kehittyy sellaiseksi että meillä ei ole housuja, joita vyö kannattaisi, niin se on "paniikki".

Täällä kulta-alueella eletään nykyisin kummallisessa ajanjaksossa. Esimerkiksi kultankaivajat, joita täällä on vielä huomattavan paljon, saavat melkein puolta huonompaa palkkaa kuin toisten metallien kaivajat, puhumattakaan rakennusmiehistä, jotka työskentelevät paikallisella sulimorakennuksella, heidän palkkansa on melkein kolminkertainen verrattuna ensinmainittuihin.

Viime viikolla kuulimme mitä tapahtui mr. ja mrs. William Davidsonille, tapaus joka on hyvin tyypillinen nykyään. Mrs. Davidsonin kertoman mukaan hänen miehensä on työssä McIntyre kaivoksella. Heillä on kolme lasta ja mr. Davidsonin kotiintuotu palkka on kaivosmiesten taksojen mukaan noin $75 viikossa.

He ovat asuneet vuokrahuoneissa, jonka omistaja on päättänyt ottaa omaan käyttöönsä. He ovat etsineet itselleen uutta asuntoa, joka olisi sapusoinnussa heidän tulojensa kanssa. Mrs. Davidsonin kertoman mukaan he eivät ole kykeneviä maksamaan sataa dollaria kuussa vuokraa ja halvin vuokrattava asunto tälläiselle perheelle tulisi maksamaan 125.00 dollaria ja sekin oli vanha "rähjä" vain, eikä kylmiä pohjolan ilmoja vastaava. Huonekalunsa he ovat joutuneet nyt laittamaan erään ystävänsä autotalliin ja itse he asuvat kuorma-auton päälle rakennetussa kojussa, jossakin puiston laidalla.

Tällainen tilanne on hyvin jokapäiväinen täällä, koska on paljon hyviä työmiehiä jotka ovat työskennelleet vuosikymmeniä näissä kultakaivanoissa, mutta eivät ole olleet tilaisuudessa hankkimaan omaa kotia, ehkä perhe on kasvanut nopeammin kuin tulot. Nyt tämä "huono ja hyvä" aika puristaa näitä ihmisiä kovasti, eikä ulkopuolelta tulleet neuvonantajatkaan ole voineet esittää parannusta tähän kiusalliseen tilanteeseen.

* * *

Kiinteistöjen arvot ovat täällä kohonneet niin korkealle että pienillä rahoilla ei pääse alkuun ollenkaan. En tiedä, onko tämä vain väliaikaista mutta se voi jatkua pidemmältikin, koska aina ovat löytäneet uusien kaivantojen avaamiselle mahdollisuuksia, ja jos kullan arvoa nostettaisiin, voisi tästä "perukasta" tulla aivan rauhaton seutukunta.

* * *

Tässä kylämme laidassa olevalla sulimon rakennustyömaalla on taas ollut lakko toista viikkoa. Siellä työskentelevät rautatyöläiset menivät nyt lakkoon. Tarkemmin en tunne heidän kaikkia vaatimuksiaan mutta yhtenä sellaisena kuuluu olevan työehtosopimuksen hyväksyminen, tai uusiminen, sillä entinen on päättynyt jo viime toukokuussa. Lienee siinä palkoistakin kysymys. Näiden "rautakourien" palkka on nyt siinä $6 dollarin nurkilla tunnissa.

Koulunuorten, joita sillä rakennuksella sanotaan olevan puolisen sataa, väitetään valittavan ansioittensa menoa näiden lakkojen vuoksi. Kun rakennusalalla on monta ammattiuniota, niin heidän taistelunsa tapahtuu eri aikoina ja kun yhden alan työläiset ovat lakossa, niin toiset eivät tietenkään mene "pikettilinjan" läpi.

* * *

Nytpä tässä aletaankin olla jo niissä "juhlatunnelmissa". Uskon että hyvin suuret joukot Canadan suomalaisia saapuu tämän viikon lopulla Sudburyyn. Jo lauantaiaamuna puristamme siellä Wanupin kentällä monen tuttavan kättä ja olkihatun alta katselemme kasvavan nuorison temmellyksiä.

Sinne menemme kaikin oikein kutsuvieraina. — Kiitos vain kutsusta! — H.

Mustalaisjärjestöt vetoavat YK:hon ja UKK:hon

Helsinki. — Mustalaiskulttuurin Keskus Suomessa (keskuksen nimi on todella "mustalaiskeskus" eikä "romaanikeskus") on lähettänyt kirjeen tasavallan presidentille, jossa se vetoaa romaanien oikeuksien puolesta. Kirjeessä sanotaan mm.:

"Useiden vuosisatojen ajan mustalaiset ovat kaikkialla joutuneet kokemaan vainoa ja syrjintää. Hitlerin keskitysleireissä kuoli lähes 600,000 mustalaista. Usein keskitysleirien täyttö aloitettiin mustalaisilla. Esimerkkejä arkipäivän rasismista Suomessa on olemassa enemmän kuin vakuuttava määrä. Mustalaiskansanosan etnisistä syistä johtuva poikkeusasema merkitsee heille mittaamattomia inhimillisiä kärsimyksiä. Mustalais -kulttuurin Keskus kokee kipeänä sen, ettei Suomessa ole vielä päästy ratkaisuihin, jotka lopettaisivat mustalaisten sosiaalipoliittisen pakolaisuuden ja mahdollistaisi heidän tasavertaisen osallistumisensa suomalaisen yhteiskunnan rakentamiseen.

Suomessa mustalaisten vuosisatoja kokema syrjintä ja rotusorto on johtanut siihen, että nyt mustalaispakolaiskansanosa esittää ehdottoman vaatimuksen sorron lopettamiseksi, valtiovallan toimenpiteiden tehostamiseksi ja nopeita otteita mustalaisten asunto-, koulutus- ja työnsaanti -ongelmien ratkaisemiseksi.

Kaikkialla maailmassa mustalaiset taistelevat tänään inhimillisten perusoikeuksiensa puolesta. Tähän taisteluun yhtyy myös Mustalaiskulttuurin Keskus Suomessa ja tukee niitä mustalaisjärjestöjä, jotka vaativat YK:ta ottamaan esille mustalaiskysymyksen koko sen laajuudessa.

Pyydämme kaikkia niin yksityisiä henkilöitä kuin järjestöjä ja valtiovaltaa kuin Teitä, herra presidentti, suhtautumaan myönteisesti kansalaisoikeuksiemme puolesta käytävään taisteluumme."

USA murhaa Vietnamissa

New York. — Operaatio Phoenix on uusi osoitus amerikkalaisten sotakiihkoilijain rikollisista teoista vietnamilaisia vastaan.

New York Times kirjoittaa, että pelkästään 14 kuukauden aikana tammikuusta 1970 lähtien "neutralisoitiin" Phoenix -operaatiossa 26,843 etelävietnamilaista — ts. heidät surmattiin tai teljettiin Saigonin rakentamiin keskitysleireihin.

Selvästi liian pienien virallisten tietojen mukaan surmattiin tänä aikana 9,820 etelävietnamilaista siviiliä "Vietkongin"-tukemisesta tai myötätunnosta sitä kohtaan.

Ulkoministeriön kongressille jättämästä muistiosta päätellen Etelä-Vietnamin siviilien harkittu surmaaminen on saanut yhä laajempia mittoja. Pelkästään tämän vuoden tammi—helmikuussa joutui 4,502 siviiliä "neutralisoitavaksi". 1,629 heistä surmattiin.

New York Times toteaa, että rauhoitusohjelman tavoitteena on nostaa "neutralisoitujen" määrä kuukaudessa 1,200 etelävietnamilaiseen. Pentagon ja CIA ovat kuluttaneet jo nyt Phoenix-operaatioon 80 miljoonaa dollaria, sanoo New York Times.

KUULUMISIA JÄRVIENPÄÄSTÄ

Thunder Bay. — Finnish haalin ikinuorten kerhon kokous-kahviaisviidetilaisuudessa nähtiin tk. 18 pnä ensiksi elokuva missä New Yorkin kuluttajainasiain komissioneri Bes M. Grant paljastaa Nixonin valheet ja toisaalta kansalle koituvat maksut Vietnamiin tehdystä ja yhä jatkuvasta hyökkäyssodasta.

Kokouksessa kuultiin kirjeet pääministeriltä, luvaten huomioida kirjelmämme vaatimukset, samoin kirje huoltoministeri Munrolta. Sitten kirjeellä "selostelu" rahaministeri Benssonilta, joka on kaikkien vastaus, seuraavasti:

"Te olette jo tietoisia, ettei hallitus voi nostaa eläkettä $150.00 kuukaudessa." Mutta kirjeessä ei sitä selostettu: Miksi?

Verosta vapauskysymyksessä tulolaskelmaan nähden selitettiin sen "nousevan yksinäisille 1,000 dollarista 1,400 ja avioliitossa oleville $2,000.—$2,800. Siihen lisätään lääkintätarkoitukseen vapautettu summa $100 ja lisäksi $500 vähennys niille, jotka ovat saavuttaneet 70 ikävuotensa. Näin lopuksikin yksinäiseille vähennykset ovat $2,000 ja naimisissa oleville $3,400.

"Koulukustannuksista liittohallitus suorittaa osansa. Verojen korkeus ilmenee lähinnä kunnallisissa ja maakunnallisissa veroissa, mutta usein ei huomioida että liittohallitus suorittaa osansa maakunnille. Nyt fiskaalivuotena liittohallituksen käteismyönnytys arvioidaan $463 miljoonaksi ja $378 miljoonaa veren hyvityssuoritusten yhteydessä.

Vastaukset katsottiin suurelta osalta sanahelinäksi, koska millään ei osoiteta eläkkeen lisäystä lisäystä missään muodossa.

Kokous päätti valtuuttaa toiminnan komitean ja edustajansa Senior Citizen's Thunder Bay klubin neuvostossa herättämään arvosteluun hallituksen toimettomuuden johdosta ja ylimielisestä vastauksesta millä perusteella hallitus kieltäytyy korottamasta eläkettä 150 dollariin kuukaudessa. Myös huomioitiin, että vaikka saadussa vastauksessa puhutaan työttömyysvakuutuksen korottamisesta, niin mitään ei siinä mainita uusien työpaikkojen järjestämisestä ja hankkimisesta, mitä tuhannet työttömät Thunder Bayn alueella haluavat.

Sitten kuultiin rahastonhoitajan raportti, mistä selvisi että edellisen kokouksen päättämät summat on maksettu, mutta kassa on miltei loppuunkäytetty.

Päätettiin kerätä kolehti elokuvain esityskoneen ja ilmoituksien maksamiseksi.

Kannatettiin esitystä Sudburyssa pidettävään suurjuhlaan tervehdyksen lähettämisestä ja päätettiin yhdistyä toisten paikallisten järjestöjen kanssa onnitteluun Vapauden suurjuhlanumerossa ja maksaa osuutemme $5.20 siitä.

Seuraava kokous päätettiin pitää sunnuntaina, syysk. 5 pnä, alkaen klo 2 ip. Työnpäivän juhlimisen merkeissä.

Kahvin juonnin jälkeen katsottiin jälellä oleva osa keskenjäänneestä elokuvasta.

ATH.

Äärimmäisyydet eivät ole missään hyviä, mutta jos pitäisi valita, niin me valitsisimme tarkan ja tiukan määrätietoisuuden emmekä pehmeää ja myönnytyksiin valmista epämääräisyyttä. "Tyranniuden" pelko siikyttää pois luotamme ainoastaan veltot ja pehmeänahkaiset luonteet. — Lenin.

(Kootut teokset 9. osa, sivu 176.)

Federal Savings & Loan Corporation

605 Danforth Avenue, Toronto 6, Ontario
Puhelin 461-0254
MR. CHARLES ALAIMO, Johtaja

— AVOINNA —

Maanantaista torstaihin 9.30 ap. — 5.30 ip.
Perjantaisin 9.30 ap. — 8.30 ip.
Lauantaisin 9.30 ap. — 5.00 ip.

"SUPER" SÄÄSTÖTILI 5½%
Korko maksetaan kuukauden vähimmäistaseesta

Säästö-Sampo puukäyttöinen kiuas

Uutta mallia, jota vielä koskaan ennen ei ole valmistettu. Poikkeaa täydellisesti vanhoista puukäyttöisistä kiuas malleista.

85% tulipinta, valmistettu paksusta teräslevystä. Vain neljännes puumäärästä mitä tarvittiin aikaisemmin puukäyttöisissä kiukaissa. Kuumavesisäiliön saa aikaisaa itse valita. Myös sähkökäyttöisen kiukaan vesisäiliöitä, sopii kaikkiin Sampo-kiukaisiin.
Tiedustelkaa: kymmeniä erimalleja sähkökiukaita saatavana.

SAMPO SAUNA LIMITED

1413 Kingston Rd., Scarborough
691-2297, kotiin 694-9773

Liike auki arkisin 9—6, sekä sopimuksen mukaan myös iltaisin.
Lauantaisin suljettu.

KAUNEIMMAT KUKAT
edesmenneen vaimoni
Aune Lähteen
MUISTOLLE
Paavo Lähde ja perhe

SUOMEN UUTISIA

Helsinki — Suomi-Seura) — Karjalaisen II hallitus vuoden ikäinen

Pääministeri Ahti Karjalaisen toinen hallitus täytti 15. heinäkuuta yhden vuoden iän ja kipuaa kaikkien aikojen ikätilastossa sijaluvulle kaksikymmentäyksi.

Ahti Karjalainen on myös kaikkien aikojen pääministeritilastossa lähestymässä kärkeä, sillä hän ylittää elokuussa tuhannen vuorokauden rajan. Tähän lukemaan on aikaisemmin päässyt vain seitsemän muuta kansalaista. (HS)

★

Paperinviennille vaikeita aikoja

Suomen paperinviennille on odotettavissa kaksi vaikeata markkinointivuotta. Suomen paperitehtaitten yhdistyksen johtokunnan puheenjohtaja Nils G. Grotenfelt sanoo, että paperintuotanto on noussut kovasti Suomessa, Ruotsissa ja Kanadassa. Paperin kulutus ei Länsi-Euroopassa ole noussut läheskään niin paljonn kuin aikaisempina vuosina. Kuuden-seitsemän prosentin nousu on supistunut yhteen-kahteen prosenttiin.

Grotenfelt sanoo, että viimeisen vuoden aikana on lähinnä petytty Puolan paperimarkkinoilla. Puolan oma paperintuotanto on kasvanut niin voimakkaasti, että Suomen vienti sinne on jäänyt vähäiseksi.

★

Työttömyys uhkaa kasvaa tänä vuonna

Kokonaistuotannon odotetaan kasvavan suhteellisen hitaasti Suomessa lähiaikoina. Taantuma jäänee kuitenkin lyhytaikaiseksi. Työttömyysaste voi vuoden loppuun mennessä nousta kolmeen prosenttiin, arvioi Valtiovarainministeriön kansantalousosasto.

Kuluttajahintojen arvioidaan nousevan tänä vuonna vielä kolme prosenttia. Joulu-tammikuussa hinnat kohosivat 3,5 prosenttia.

★

Kekkonen kalastelemaan Islantiin

Kuudennen kerran lähtee tasavallan presidentti Urho Kekkonen tänä vuonna ulkomaille, kun Finnairin kone lennättää hänet 17. heinäkuuta Islantiin lohenkalastukseen. Kekkosen ohjelmassa on Islannin presidentin Kristjan Eldjarnin tapaaminen. Yksityisluontoinen vierailu Islantiin päättyy 21. heinäkuuta. Viimeksi Kekkonen oli Islannissa elokuussa 1957, silloin virallisella valtiovierailulla. Kekkonen, 70 ja Eldjarn, 54 eivät tiettävästi ole tavanneet aikaisemmin.

★

Sallassa satoi lunta

Heinäkuun helteitten viiletessä kuukauden puolivälissä Lapissa aleni lämpötila paikoin vain muutamaan lämpöasteeseen. Sallan kirkonkylän alueella alkanut sade muuttui 13. päivän aamuna lumisateeksi ja iltapäivään mennessä peittyivät ruohikot ja paikoin kaadetut heinät parisenttisen lumen alle. Lumet kuitenkin sulivat seuraavana päivänä.

Etelä-Vietnamille toimisto Helsinkiin

Helsinki. — Etelä-Vietnamin marionetti-hallitus suunnittelee omaa tiedoitustoimistoa Helsinkiin.

Tämän paljasti Etelä-Vietnamin Bonnin suurlähettiläs Nguyen Duy Lie jokin aika sitten järjestetyssä tiedoitustilaisuudessa. Lie on matkalla Pohjoismaissa "läheisempien suhteiden" aikaansaamiseksi.

Tiedoitustilaisuudessa tuli esiin mm. että lehtipaperia viedään Suomesta Etelä-Vietnamiin 1—2 miljoonan markan edestä vuodessa.

Tuhat koleran uhria

Lagos. — Ainakin tuhat ihmistä on kuollut koleraan Nigeriassa siellä viime maaliskuussa puhjenneen epidemian aikana, ilmoitettiin viikko sitten sunnuntaina. Viitisentuhatta sairaustapausta on parannettu samana aikana.

SUOMESSA TIEDUSTELLAAN

Nyström, Sigge. Viimeinen tiedossa oleva osoite: 100 Delaware Ave., Hamilton 22, Ont., Canada.

Yllämainittua henkilöä tai henkilöitä, jotka hänestä jotain tietävät, pyydetään ottamaan yhteys Suomi-Seuraan osoitteella: Mariankatu 8, Helsinki 17, Finland.

Helsingissä, 16. heinäkuuta 1971.
SUOMI-SEURA r. y.

Lähettäkää
erikoisonnittelunne
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Tänä vuonna Canadan Suomalainen Järjestö viettää toimintansa 60-vuotisjuhlavuottaan.

Tämän arvokkaan juhlavuoden johdosta ilmestyy Vapaus syyskuun 28 pnä erikoisena CSJ:n 60-vuotisjuhlanumerona joka omistetaan Järjestön perustajien, kaikkien jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.

Valitkaa allaolevista onnittelumalleista, joko $3.00, $4.00 tai $5.00 hintainen onnnittelu.

Onnittelunne voitte lähettää maksun kanssa lehtemme konttoriin tai antaa paikkakuntanne asiamiehelle.

Parhainta menestystä Canadan Suomalaiselle Järjestölle
60-vuotisen toimintansa johdosta!

Osoite

Nimi

Hinta $3.00

Onnittelumme
CANADAN SUOMALAISELLE JÄRJESTÖLLE
arvokkaan ja kehittävän valistus- ja kulttuuri-toiminnan johdosta kuluneen 60 vuoden aikana!

Nimi

Osoite

Hinta $4.00

Lämpimin onnitteluin
tervehdimme
CANADAN SUOMALAISEN JÄRJESTÖN
perustajia, sen kaikkia jäseniä, ja työntekijöitä 60-v. juhlavuoden johdosta! Parhainta menestystä arvokkaiden kulttuuriperinteidemme ja kallisarvoisen **rauhan** asian vaalimisessa!

Nimi

Osoite

Hinta $5.00

Liittykää satojen onnittelijain joukkoon!

Vapaus Publishing Company Limited
P.O. Box 69
Sudbury Ontario

MURDO MARTIN ilmoittaa avanneensa

Kiinteistötoimistonsa

149 Birch St. S. Puh. 264-6759 Timmins, Ont.

Jos teillä on talo myytävänä, jos haluatte ostaa talon tai kiinteimistöä; jos haluatte neuvoja kiinteistölainoista, kiinteistöjen kustannusarvioista soittakaa puhelimitse Murdolle numerolla 264-6759 tai poiketkaa toimistossa 149 Birch St. S.

"Aina rehellisiä kauppoja Murdo Martin Real Estate kiinteistötoimistossa."

MUISTILISTA

Suurjuhla-näytelmästä "Talkoo tanssit" harjoitukset Finnish-haalilla torstaina tk. 29 pnä klo 7 ill. Esitetään lauantaina tk. 31 pnä klo 7 ip. Finnish haalilla.

Melody orkesterin harjoitukset tiistaina, heinäk. 27 pnä klo 6 ill. ja Melody orkesterin ja Sävel kuoron yhteisharjoitukset samana iltana, alkaen klo 6.30. Kaikki soittajat ja laulajat mukaan!

CSJn ja SCAULn Suurjuhla Sudburyssa ja Wanupissa heinä—elokuun vaihteessa. Tervetuloa.

Tilatkaa Vapaus!

Plaza Gulf Servicentre
Puhelin 673-7177
AUTOJEN HUOLTOASEMA
1828 Regent St. S. Sudbury

Foot & Goring Ltd.
Vakuutuksia — Kiinteimistöjä
Kiinteimistölainoja
PUHELIN 675-7585
72 Cedar Street Sudbury

KESTO-KIHAROIDEN KESKUS
Ensiluokkainen palvelus
Balmoral Kampaamo
SIGRID KETOLA, omistaja
11 Cedar St. Puh. 673-1590
Rautatien vieressä Sudbury

Springer Park Furniture
Sudburyn uusi huonekalu- ja sähkölaitteiden kauppa
SUURI
savu vahingon myynti
HUONEKALUJA HALVALLA
45 Elm St. W.
CPR:n ylikäytävän vieressä

SUDBURYN UUTISIA

SULATTIMO-SAASTUTUS TAPPAA KALOJA SANOVAT TIEDEMIEHET

Kaksi torontolaista zoologia (eläin tieteilijää) sanoo Torontossa viikon alussa julkaisemassaan lausunnossa, että Sudburyn alueella sulattimojen savupiipuista nouseva metalli, mikä laskee takaisin maahan ja vesistöihin, tappaa järvilohia ja muita kaloja Georgian Bayn pohjoisrannalla olevan luonnonkauniin La Oloche Mountainin vesistöissä.

Zosioloogin professori Richard J. Beamish ja yliopiston v. 1970 läpäissyt Harold H. Harvey sanovat Pohjois-Ontarion sadeveden ja lumen analysoinnin osoittavan, että useissa järvissä oleva happo on tullut sinne ilmateitse. Nämä järvet ovat 60 mailia Sudburysta kaakkoon. Kaikkein pahiten saastutetuksi järveksi sanotaan O.S.A. järveä Killarneyn maakuntapuistossa.

USKOO NUORTEN ÄÄNESTÄVÄN NDP:ta

Sudburyssa vierailemassa ollut NDP:n maakuntajohtaja Stephen Lewis sanoi maanantaina, että valtaosa nuorista äänestäjistä tulee Ontariossa äänestämään konservatiivihallitusta vastaan ja todennäköisesti NDP:n puolesta.

Ontarion lainlaatijakunnan käsiteltävänä on ehdotus laiksi, jonka mukaan äänioikeusrajaa alennetaan 18 vuoteen. Mr. Lewis sanoi uskovansa, että tämä laki tulee hyväksytyksi ennen lainlaatijakunnan istunnon päättymistä.

KOLME VANKIA KARANNUT

Kolme vankia, jotka karkasivat Burwashin vankileiriltä viime sunnuntaina, olivat vielä maanantai-iltana vapaalla jalalla. Poliisin kertoman mukaan nämä vangit karkasivat yhdessä.

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS- PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnalla!
Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.
Greenspoon Bros. LIMITED
Foundry Rd. 566-5000 Sudbury

RICHMOND FURS
59. VUOTINEN

Elokuun Turkkien Myynti hyvässä vauhdissa!
Sisältää koko turkisvaatteiden varaston
1971-72 KUOSIT
Erikoiset alennukset suurta kerran vuodessa säästötilaisuutta varten!
• Käyttääkää meidän varaus-suunnitelmaa
• Vapaa vakuutus
• Ei lisämaksuja
• Vapaa säilytys
Otollinen tilaisuus säästää satoja dollareita kauniin turkin tai turkiskappaleen ostossa
Richmond Furs
91 DURHAM ST. S., SUDBURY PUH. 674-0786

Juhlatunnelma on jo melko korkealla

Sudburylaisten keskuudessa vallitsee jo melkoisen voimakas juhlatunnelma, sillä "liiton" ja "järjestön" yhteinen suurjuhla on jo ensi lauantaina ja sunnuntaina.

Todellisuudessa juhlinta alkaa "tervetuliaistansseilla" Finnish haalilla jo perjantai-iltana. Siellä soittaa Armas Lammen yhtye.

Vanhojen perinteiden mukaan juhlinta päättyy myös karkeloiden, Wanupin haalilla maanantaivastaisena yönä pidettävillä keskiyön tansseilla, missä soittaa Judi ja kumppanit.

Erikoinen mielenkiinto kohdistuu yliopiston Great Hallissa lauantaina heinäkuun 31 päivänä oleviin tansseihin, missä soittaa Leo Niemen yhtye. Näiden tanssien jälkeen saavat sekä kotipaikkaiset että vierailijat sanoa, että tuli sitä "yliopistokin läpäistyä." Sivumennen sanoen, siellä on myös nähtävänä se maalaus, mikä ns. Suomiviikon yhteistoiminnan perusteella hankittiin täkäläisten uranuurtajiemme kunniaksi.

Urheilijat ja voimistelijat ja muut urheilutoiminnan ystävät saavat vuoronsa aikaisin lauantai- ja sunnuntaiaamuna Wanupin hyväksi kunnostetulla urheilukentällä alkavissa SCAUL:n mestaruuskilpailuissa.

Juhlinta jatkuu sitten ripeässä tempossa koko kaksi päivää. Lauantaina ja sunnuntaina on hyväsisältöiset juhlaohjelmat Wanupin kentällä, alkaen klo 2 ip lauantaina ja klo 1 ip. sunnuntaina. Hieno juhlakonsertti kruunaa sitten juhlinnan. Se on Mine Mill haalin avarassa juhlasalissa Regent kadulla, Sudburyssa.

Erikoismaininnan antaa yleistä kiitosta ensi esityksestään saanut juhlanäytelmä "Talkootanssit", minkä hyväksi on näytelmän johtaja Helen Grenon ja kaikki näyttelijät tehneet niin paljon työtä, että siitä voidaan varmasti odottaa entistä ehompaa esitystä. Tämä sitäkin suuremmalla syyllä kun näytelmän hyviä lauluvoimia on edelleen vahvistettu, ja kun näytelmään on muutenkin tehty eräitä uudistuksia siinä määrin, että sudburylaisetkin saavat nähtäväkseen miltei upouuden esityksen.

Kaiken tämän monipuolisen ohjelmiston lomassa ja yhteydessä on musiikkiväen ja voimistelijain yhteisharjoitukset, musiikkiväen ja liekkiläisten kokoukset, SCAUL:n kokous jne.

Kuten aina ennenkin, Suurjuhla lupaa meille paljon ja hyvää. Sen vuoksi on yhteistoimin tilattu kaunis, suvinen sääkin.

Ei siis ole ihme, vaikka juhlatunnelma onkin jo melko korkealla sudburylaisten keskuudessa.

"Merenneito"

Moskova. — Merenjumalan tyttärien, merenneitojen uskottiin antiikin aikoina auttavan ja suojelevan vaikeuksiin joutuneita merenkalkijoita. Tälläkin kertaa saapui apuun "Merenneito".

Tapaus sattui 250 meripeninkulman päässä Malediiveilta Intian valtamerellä. Pieni neuvostoliittolainen tonnikalaa pyytävä alus "Merenneito" oli pyynnissä näillä seuduin. Akkiä vahtivuorossa oleva ilmoitti näkevänsä merellä pelastusveneen ja siinä ihmisiä. Alus muutti nopeasti kurssiaan ja pian havaittiin veneessä olevien tarvitsevan apua. Kaikki 19 haaksirikkoista otettiin "Merenneidon" kannelle ja heidät saatettiin Malen satamaan.

Mike's Sunoco
1329 Regent St. S. Puh. 674-6074
SUNOCO GASOLIINIA ja ÖLJYÄ
"A TO Z" RASVOJA
Huolellinen huoltopalvelu

Putkitus-, lämmitys-, pelti ja ilmanvaihtotöiden expertit
NELSON Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
Puh. 673-4273 ja 674-7115
100 Mald Ave. Sudbury

KAIKENLAISTA
PUUTAVARAA
ja
RAKENNUS-TARPEITA
SÄHKÖ- ja PUTKITUS-TARPEITA - MAALIA kohtuullisin hinnoin
RICHARD LAKE LUMBER
& Builders Supply Ltd.
PUH. 673-8487
Posti: Site 8, R. R. 3, Sudbury
Maantie 69 etelään
Richard Lake

N-LIITTO PUOLUSTAA KIINAN YK-OIKEUKSIA

Vastustaa, kuten Pohjois-Vietnamkin, uutta Geneve-mallista konferenssia

Moskova. — Neuvostoliitto vahvisti tiistaina monesti aikaisemmin esittämänsä kannan, että Kiinan kansantasavallalle pitäisi myöntää sille kuuluvat täydet oikeudet Yhdistyneet Kansakunnat järjestössä. Samalla Neuvostoliitto torjui ehdotukset uuden kansainvälisen konferenssin järjestämiseksi Indokiinan tilanteen johdosta.

YK:n pääsiht. U Thantille lähettämässään kirjeessä NL:n ulkoministeri Andrei Gromyko antaa ymmärtää, että "Neuvostoliitto, kuten Pohjois-Vietnamikin vastustavat Geneven konferenssin tapaista kansainvälistä Indokiinan kokousta koska näistä asioista on aiemmin sovittu ja juhlallisesti allekirjoitettu sopimus.

Länsimaissa on ollut viimeaikoina spekulointia siitä, että Pohjois-Vietnam voi muuttaa tässä asiassa kantaansa nyt kun Kiinan pääministeri Chou Enlain väitetään vihjanneen Australian työväenpuolueen valtuuskunnalle, että Kiina on valmiina osallistumaan uuteen Geneve-malliseen konferenssiin. Toisaalta on esimerkiksi Hanoin diplomaattien toimesta osoitettu ,että Chou ei ole mitään tällaista ehdotusta tehnyt.

U Thant esittää raporttinsa, mihin tulee liittymään myös kysymys Kiinan jäsenoikeuksien palauttamisesta, syyskuun 21 päivänä kokoontuvan YK:n Yleiskokouksen 26. istunnolle.

Chretien keskustellut Canadan ja N-liiton yhteistoiminnasta

Moskova. — Canadan pohjoisten asiain ministeri Jean Chretien ja Neuvostoliiton viranomaiset keskustelivat viime keskiviikkona Neuvostoliiton ja Canadan yhteistoiminnasta arktisten alueiden tutkimiseksi, tiedoittaa uutistoimisto TASS.

Mr. Chretien ehdotti yhteisen työryhmän muodostamisesta arktisen alueen yhteistä tutkimista varten. Canadalaiset ovat erikoisesti kiinnostuneet NL:n rakennusmenetelmistä pohjoisessa. "Tämä yhteistyö olisi uusi askel kansojemme välisissä suhteissa", lausui NL:n tiede- ja teknologiakomitean varapuheenjohtaja mr. Yefrempv.

Mr. Yefrempvin mukaan yhteisessä komiteassa tulisi olla geologeja, meteorologeja ja lääketieteellisiä asiantuntijoita. Hän lisäsi että maittemme välinen yhteinen tutkimustyö tulisi tuottamaan käytännöllisiä tuloksia.

Mr. Chretien ryhmä tulee matkustamaan yli 10,000 mailia NL:ssa vieraillessaan Leningradissa, Pohjois-Siperiassa ja Norilsk'ssä, joka on N-liiton pohjoisin kaupunki.

Ross Thatcher kuoli torstaina

Regina. — Liberaalipuolueen johtajana Canadan ja Yhdysvaltain suurpääoman hyväksi rautaisella kädellä Saskatchewania hallinnut Ross Thatcher kuoli nukkuessaan torstaivastaisena yönä todennäköisesti sydänkohtaukseen. Hän oli 54 vuoden ikäinen.

Sokeritautia sairastanut mr Thatcher oli ollut jonkin aikaa heikossa terveydessä. Hän kuoli tasan kuukauden kuluttua siitä, kun NDP sai murskaavan vaalivoiton liberaaleista. NDP voitti kesäkuun 23 pn vaaleissa 45 paikkaa lainlaatijakunnan 60:stä paikasta.

Mr. Thatcher valittiin NDP:n edeltäjän CCF:n edustajana alahuoneen jäseneksi v. 1945. Kymmenen vuoden kuluttua siitä hän erosi CCF:stä ja liittyi liberaaleihin julistaen: "Minä vastustan sosialismia ja kaikkea sitä mitä sosialismi edustaa".

Eräässä toisessa yhteydessä Thatcher myönsi, ettei hän ole koskaan "todellinen CCF:läinen ollutkaan". Hänestä tehtiin liberaalien johtaja Saskatchewanissa ja mainitun maakunnan pääministeri v. 1964.

USA suostunee kokoomushallituksen muodostamiseen Etelä-Vietnamissa

(Jatkoa sivulta 1)

on syy miksi minä olen niin ilostunut Yhdysvaltain presidentin ehdotuksesta. Minä en perusta syysseikoista ja poliittisista seikoista . . ."

Esitettyään mielipiteen että Yhdysvallat on nyt valmiina muuttamaan Kiina-ohjelmaansa kokonaan, mr Ronning arveli, että nyt muodostetaan maaperää Kiinan hyväksymiseksi YK:n jäseneksi.

Hän sanoi Yhdysvaltain analyseeraajien erehtyneen jatkuvasti Kiinan ja Neuvostoliiton suhteiden arvioinnissa siksi kun niissä molemmissa maissa on kommunistihallitukset.

"Maailmassa ei ole nyt toista kahta suurmaata, joiden välillä olisi niin suuria erimielisyyksiä kuin on Kiinan ja NL:n välillä", hän selitti ja sanoi olevansa varma, että "jos Indokiinan taistelut päättyvät, Kiina voi siirtää joukkojaan pohjoiseen eli alueelle, missä on rajakiistoja . . . Toisaalta kiinalaisia huolestuttaa Japanin uudelleen aseistaminen", hän selitti.

Lunohod jo 8 kk. Kuussa

Moskova. — Automaattinen kuunkulkija "Lunohod-1" vei menestyksellä päätökseen 9. kuupäiväksi suunnitellun ohjelmansa. Kuukulkijan tutkimukset Sateittenmeren alueella ovat jatkuneet jo 8 kuukautta.

9. kuupäivän ohjelma edellytti kuukamaran tutkimista kraatteririkkaalla alueella, jonka tienoille Lunohod-1 oli saapunut edellisen kuupäivän päättyessä. Mainitun alueen tutkimuksia suoritettaessa oli suoritettava yhtenäinen kuukamaran panoraamakuvaus pitkin reittiä.

Ohjelmanmukainen työskentely alkoi kraatteriryhmän suurimman kraatterin tutkimisesta. Lunohod-1 ajoi kraatterin eteläistä rinnettä pitkin ja suoritti kraatterin pohjan ja rinteiden stereoskooppisen kuvauksen. Edelleen kuuauto suoritti kuuperän kemiallisen analyysin noustten tämän jälkeen jälleen läntistä rinnettä myöten kraatterin vallille. Liikkuessaan vallia pitkin kuuauto suoritti kraatterin rinteiden stereoskooppista kuvausta. Lisäksi saatiin muutamien tuoreiden kraattereiden kuvat kraattereiden väliseltä alueelta. Panoraamakuvien käsittelyn jälkeen saatiin selville suuren kraatterin koko. Kraatterin läpimitta oli 190 metriä.

9. kuupäivän lähestyessä loppuaan Lunohod-1 pääsi melko tuoreen 90-metrisen kraatterin reunan luo ja tutki jälleen yksityskohtaisesti seutua. Televisiokuvan mukaan valittiin riittävän tasainen alue tämän kraatterin vallilla kuuauton pysäköintipaikaksi kuuyön aikana.

Yhteyksiä otettaessa Lunohodiin jatkettiin telemetrisen informaation vastaanottoa. Informaatio koski auringonhiukkas- ja kosmisen röntgensäteilyn ominaisuuksien mittausten tuloksia. Tässä yhteydessä on todettava, että kosmista säteilyä koskevat tulokset käyvät hyvin yhteen niiden tietojen kanssa, jotka on saatu automaattisista Mars-2 ja Mars-3 asemista.

Kuluneen kuupäivän aikana automaattinen kuunkulkija eteni 220 metriä. Yhteensä Lunohod-1 taittoi tähän mennessä 10, 237 metriä.

Telemetrisen informaation analyysi osoittaa, että 8 kuukautta kestäneen työskentelyn jälkeen Lunohodin kaikki järjestelmät ovat tyydyttävässä tilassa ja tämän ansiosta 9. kuupäivän aikana oli mahdollista menestyksellisesti jatkaa Kuun ja kosmisen avaruuden tieteellisiä tutkimuksia.

Lunohodin sijaintipaikalla alkoi kuuyö joka kestää elokuun 2 päivään asti.

Rautatyöläisiä vastaan sulku

Toronto. — Ontarion Erectors Association ilmoitti asettavansa sulkuun 163 jäsenyhtiönsä työläiset neuvottelujen epäonnistuttua.

Em. työnantaja-yhdistys ilmoitti neuvottelujen International Association of Bridge, Structuran and Ornamental Ironworkers unioiden ja työnantajien kesken ajautuneen umpikujaan. Maakunnallinen työministeriö on kutsunut molemmat osapuolet koon päästäkseen sopimukseen.

Rauta-alan rakennustyöläisille oli tarjottu 27 % korotusta kahden vuoden ajalla, nostaen palkan ensivuoden marraskuuhun mennessä 8.17 tunnissa. Union virkailijat kieltäytyivät ilmoittamasta vaatimuksiaan.

Halutaan työhön

Nyt on työtä saatavana kaikille sitä haluaville — ja vähempikin avunanto otetaan kiitollisuudella vastaan.

Työvoimaa tarvitaan Suurjuhlan onnistumisen hyväksi erikoisesti ravintolaan ja autojen parkkeerauspaikalle jne. lauantaina ja sunnuntaina, siis heinäk. 31 ja elokuun 1 pnä.

Älkää odottako erikoisia pyyntöjä, sillä keskushenkilöillä on monta tehtävää suoritettavana. Ilmoittautukaa oma-aloitteisesti työhön joko suusanallisesti tai puhelimitse:

Impi Poutanen, puh. 983-2221
Irja Koivula, puh. 866-2532
Senja Suksi, puh. 673-5013

Voidaksemme taata mahdollisimman hyvän palvelun niin, ettei kenenkään tarvitse olla työssä yötä ja päivää, Suurjuhlassa on hyödyllistä työtä meille kaikille ja pieninkin apu otetaan kiitollisuudella vastaan.

Etukäteen avunannosta kiittäen — E.

Uusi puolue perustettu USA:ssa

New York. — Yhdysvalloissa, New Mexicon osavaltiossa Albuquerqessa on pidetty uuden poliittisen puolueen perustava kokous. Rauhan puolueeksi nimetyn puolueen ovat perustaneet 25 osavaltiosta saapuneet yli 250 edustajaa. Perustajat ovat vakuuttuneet siitä ,että maan molemmat johtavat puolueet — demokraattinen ja republikaaninen — palvelevat pelkästään Yhdysvaltain sotilaallis-teollisten piirien etuja.

Rauhan puolue aikoo asettaa oman ehdokkaansa presidentinvaaleihin vuonna 1972.

Kansainvälinen paaville tai palkankorotus soittajille

Rooma. — Vatikaanin soittokunnan puhaltajat ovat uhanneet soittaa seuraavassa virallisessa tilaisuudessa "Kansainvälisen" tai Italian vasemmiston "Punalipun" paavillisen hymnin asemesta.

Soittajat vaativat, kerrottiin viime viikolla, että heidän palkkansa maksettaisiin samalla tavalla kuin ennenkin, "kuluina". Vatikaanin palkanmaksujärjestelmä muuttui kaartin lakkauttamisen jälkeen.

Puhaltajien "kapina" on uusin Vatikaanin muurien takana alkanut palkkataistelu. Vatikaanin henkilökunta sai äskettäin palkankorotuksen lakkouhkauksen jälkeen.

Wasaga Beach alueen kunnostamiseen myönnetään $18 milj.

Toronto. — Pääministeri William Davis esitti torstaina Ontarion lainlaatijakunnalle suunnitelmaluonnoksen, minkä mukaan Ontarion hallitus tulisi käyttämään seuraavan 6 vuoden aikana $18 miljoonaa Wasaga Beache-alueen kunnostamiseksi ajanmukaiseksi ajanvietepaikaksi.

Mr. Davisin selostuksen mukaan tähän $18 miljoonan rahasummaan sisältyy myös se kun hallituksen maiden ja metsien ministeriöltä tulee $1 miljoonan summa lisämaan hankkimiseksi.

Ulkomaillakin asuva suomalainen voi saada rintamamieseläkkeen

Helsinki. — Suomessa parhaillaan lomailevat Ruotsissa asuvat miespuoliset Suomen kansalaiset, jotka Suomen sodissa 1939—45 olivat rintamajoukoissa, voivat nyt lähimmässä kansaneläkelaitoksen piiritoimistossa tarkistaa oman mahdollisuutensa rintamasotilaseläkkeen saamiseen Rintamasotilaseläke maksetaan nimittäin myös ulkomailla asuvalle Suomen kansalaiselle, joka muutoin on tähän eläkkeeseen oikeutettu.

Varsinaisen eläkehakemuksen tekemiseen tarvitaan rintamasotilastunnus. Sen antaa hakemuksesta sen sotilaspiirin esikunta, jonka valvontaan hakija kuuluu tai on viimeksi kuulunut.

Ulkoministeri Schumann Canadaan

Ottawa. — Ranskan ulkoministeri Maurice Schumann tulee viralliselle vierailulle Ottawaan tulevan syysk. 22—23 pnä. Tämän jälkeen hän menee New Yorkiin osallistuakseen YK:n Yleiskokouksen istuntoon, ja tulee sieltä Quebecin maakuntahallituksen vieraaksi Quebeciin lokakuun 1 pnä.

Porno USAn ase

Caracas. — Venezuelan edistykselliset piirit vastustavat pornoelokuvien esittämistä Venezuelassa. Näiden piirien edustajat toteavat tämänkaltaisilla elokuvilla olevan turmiollisen vaikutuksen nuorisoon niiden vetäessä nuorten huomion pois polttavista yhteiskunnallisista ja poliittisista ongelmista.

Äskettäin Caracasin viranomaiset kielsivät kansalaispiirien painostuksesta 31 seksi- ja väkivalta-aiheista elokuvaa, joista suurin osa oli USA:n tuotantoa.

ONNITTELUMME SUURJUHLALLE!
Fanni ja Einar Hänninen
Worthington Ontario

Bussi-kyytiä Wanupin kentälle ja takaisin

Suurjuhlakomitea tiedottaa, että linja-autot kuljettavat juhlayleisöä Sudburysta Wanupiin ja takaisin suurjuhlan aikana.

Lauantaina, heinäkuun 31 pnä linja-autot lähtevät Finnish-haalin edustalta Sudburysta seuraavasti: klo 7.30 ja toinen linja-auto klo 11 ap. Takaisin heti iltapäiväohjelman päätyttyä.

Sunnuntaina, elokuun 1 pnä linja-autot lähtevät Finnish haalin edustalta seuraavasti: klo 8 ap. ja toinen klo 11 ap. Takaisin heti iltapäiväohjelman päätyttyä.

1911 CSJ FOC 1971

ONNITTELUMME 60-VUOTIAALLE
Canadan Suomalaiselle Järjestölle

sen esiraivaajille, jäsenille ja työmuurahaisille heidän arvokkaasta työstään ja toiminnastaan 60 vuoden aikana!

Tänä vuonna Canadan Suomalainen järjestö viettää kuudennettakymmenettä juhlavuottaan, johon sisältyy arvaamattoman paljon arvokasta valistus- ja kulttuuritoimintaa.

Tämän CSJ:n juhlavuoden johdesta Vapaus-kustannusliike julkaisee syyskuun 28 pnä erikoisen juhlanumeron, joka omistetaan Järjestön perustajien, kaikkien jäsenien ja ystävien työn kunniaksi.

Juhlanumerossa julkaistaan henkilökohtaisia sekä eri järjestöjen ja liikkeiden onnintteluja 60-vuotiaalle. Henkilökohtaiset onnittelut 50c ja $1.00. Kehyksissä julkaistavat onnittelut $3.00, $4.00 ja $5.00. Liittykää tuhansien onnittelijoiden joukkoon!

Kaikki onnittelut tulee olla lehtemme toimistossa viimeistään syyskuun 15 päivään mennessä.

Kerääjän nimi ______________________

Paikkakunta ______________________

KIRJOITTAKAA NIMENNE SELVÄSTI

NIMI	$	¢